

MIASTO I GMINA RYN
STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
CZĘŚĆ B

KIERUNKI
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

ZAŁĄCZNIK NR 2
DO UCHWAŁY NR
RADY MIEJSKIEJ W RYNIE
Z DNIA

Opracowanie wykonane przez:

VIVERE Łukasz Nitecki

ul. Sanicka 145

97-500 Radomsko

Główny projektant:

mgr inż. arch. Łukasz Nitecki

wpisany na listę Okręgowej Izby Urbanistów z/s w Warszawie pod numerem WA-401

Tekst ujednoczony

Zmiany w tekście studium w celu uwidocznienia wyróżniono kolorem szarym.

Spis treści

III	Kierunki zagospodarowania przestrzennego	5
1.	Kierunki zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów	5
2.	Kierunki i wskaźniki kształtowania przestrzeni	9
2.1.	Tereny proponowane do objęcia ograniczeniem zabudowy i zakazem zabudowy	14
2.2.	Tereny objęte ograniczeniami zabudowy wynikającymi z przepisów odrębnych	15
3.	Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody oraz krajobrazu kulturowego	15
3.1.	Obszary objęte prawnymi formami ochrony przyrody	15
3.2.	Obszary objęte innymi prawnymi formami ochrony	19
3.3.	Obszary wskazane do objęcia prawnymi formami ochrony przyrody	20
4.	Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	20
4.1.	Obiekty wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków nieruchomych	21
4.2.	Pozostałe obiekty wskazane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków	24
4.3.	Stanowiska archeologiczne	29
5.	Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych	37
6.	Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny	38
7.	Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami Ustawy o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. z 1999 r. Nr 41, poz. 412 z późn. zm.)	39
8.	Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	39
9.	Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych	40
9.1.	Obszary szczególnego zagrożenia powodzią	40
9.2.	Obszary osuwania się mas ziemnych	40
10.	Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym	40

11.	Obszary, dla których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	41
11.1.	Zadania rządowe stanowiące inwestycje ponadlokalnych celów publicznych	41
11.2.	Zadania ponadlokalnych celów publicznych o znaczeniu wojewódzkim	42
11.3.	Zadania ponadlokalnych celów publicznych o znaczeniu powiatowym	42
12.	Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	42
12.1.	Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych	42
12.2.	Obszary wymagające przeprowadzania scaleń i podziału nieruchomości	43
12.3.	Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m ²	43
12.4.	Obszary przestrzeni publicznej	43
12.5.	Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany Zagospodarowania przestrzennego	43
13.	Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji	44
14.	Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej	44
14.1.	Układ drogowy	44
14.2.	Układ kolejowy	46
14.3.	Trasy rowerowe	46
14.4.	Szlaki żeglowne	46
14.5.	Infrastruktura techniczna	47
IV	Podsumowanie	50
1.	Objaśnienie zmian w nowym opracowaniu w stosunku do poprzedniej edycji studium	50
2.	Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego	51
3.	Interpretacja zapisów i ustaleń studium	51
4.	Uzasadnienie przyjętych rozwiązań i synteza ustaleń projektu zmiany studium	53

Spis tabel

III. Kierunki zagospodarowania przestrzennego

1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów

Kierunki zagospodarowania przestrzennego przedstawione w Studium są wynikiem zarówno uwarunkowań zewnętrznych, jak również wewnętrznych rozwoju miasta i gminy Ryn. Uwarunkowania te zostały zidentyfikowane w dokumentach strategicznych, programujących rozwój gminy miejsko-wiejskiej nie tylko w aspekcie lokalnym, ale i w aspekcie powiązań z obszarem powiatu, województwa oraz kraju. Podstawowymi dokumentami, uwzględniającymi uwarunkowania zarówno wewnętrzne jak i zewnętrzne wraz z postulatami istotnymi dla kształtowania przyszłej struktury przestrzennej gminy i miasta Ryn, są:

- W zakresie uwarunkowań wewnętrznych:
 - Strategia Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Ryn;
 - Plan Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Ryn;
 - **Wieloletni Plan Inwestycyjny.**
- W zakresie uwarunkowań zewnętrznych:
 - Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko – Mazurskiego;
 - Wieloletni Plan Inwestycyjny Powiatu Giżyckiego;
 - Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Województwa Warmińsko – Mazurskiego.

Z wyżej wymienionych dokumentów wynika, że kluczowymi dla zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Ryn zadaniami o znaczeniu ponadlokalnym są:

- przebudowa drogi krajowej nr 59 Mrągowo – Giżycko do parametrów technicznych klasy G wraz z budową **obwodnicy** miasta Ryn;
- przebudowa drogi wojewódzkiej nr 592 Korsze – Giżycko do parametrów technicznych klasy G;
- przebudowa linii kolejowej Białystok - Korsze, umożliwiającą rozwijanie prędkości 120km/h wraz z elektryfikacją odcinka Elk – Korsze;
- budowa energetycznego układu przesyłowego linii jednotorowej 400 kV Elk- Mątki;
- zwiększenie lesistości poprzez zalesienie gruntów rolnych nieprzydatnych w gospodarce rolnej.

Poza ww. studium uwzględnia również inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym wynikające z techniczno-ekonomiczno-środowiskowych opracowań zarządców dróg – wariantowy przebieg drogi krajowej nr 16.

Najważniejszą rolę w gminie odgrywa miasto Ryn, które jest wielofunkcyjnym ośrodkiem gminnym. Wpływ na to ma przede wszystkim atrakcyjne położenie nad Jeziorem

Ołów i Jeziorem Ryńskim oraz lokalizacja w pobliżu Obszarów Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Guber, **Krzyżany** i Krainy Wielkich Jezior Mazurskich. Rozwój miasta prowadzi do rozwoju całej gminy, na obszarze której planuje się wykorzystanie potencjału przyrodniczego i stworzenie kolejnych ośrodków turystycznych - głównie w miejscowościach nad Jeziorem Ryńskim (Wejdyki, Rybical) oraz nad Jeziorem Szymoneckim (Szymonka, Prażmowo).

Gmina Ryn obfituje w gleby klasy IIIb, IVa i IVb, a także kompleksy glebowe - pszenno dobry (Knis, Stara Rudówka, Mioduńskie, Ryńskie Pole i Siejkowo), żytni bardzo dobry i dobry (Ławki, Słabowo, Krzyżany), a także zbożowo pastewny mocny (na północ od Ławek i Szymonki). Gleby takie warto wykorzystać w jak największym stopniu i nie zatracić funkcji rolniczej na terenach, na których się znajdują. Rolnictwo można wykorzystać w połączeniu z turystyką poprzez tworzenie gospodarstw agroturystycznych.

Do rozwoju funkcji turystycznej zachęcają również liczne zabytki występujące na terenie gminy w porównaniu z innymi gminami powiatu giżyckiego, w tym Zamek Ryn jako najbardziej znaczący zabytek.

Ważne jest prowadzenie dalszych działań w zakresie ochrony środowiska (ochrona istniejących zasobów przyrodniczych, poprawa funkcjonowania środowiska przyrodniczego oraz eliminacja zagrożeń środowiska), a także w zakresie promocji oferty turystycznej.

Dobre komunikacyjne połączenie w postaci drogi krajowej nr 59 oraz drogi wojewódzkiej nr 642 klasy technicznej Z pozwala na dalszy rozwój miasta w kierunku turystyki i sprzyja urbanizacji terenów w otoczeniu w/w dróg.

Przez gminę przebiega wspomniana wcześniej droga krajowa nr 59 i droga wojewódzka nr 642, a także drogi wojewódzkie nr 592 i 643. Dodatkową formą komunikacji jest kolej przebiegająca w północnej części gminy i zatrzymująca się na jednej stacji - Sterławki Wielkie.

Droga krajowa nr 59 i droga wojewódzka nr 592 mają zostać przebudowane w najbliższych latach. W okolicach Rynu ma powstać obwodnica, która usprawni ruch samochodowy i jego płynność. Takie działania usprawnią komunikację i zwiększą płynność ruchu.

Aby jednak osiągnąć w/w cele i doprowadzić do rozwoju gospodarczego gminy i miasta Ryn należy dążyć do dalszego poprawiania warunków i jakości życia na terenie gminy. Wiąże się to przede wszystkim z dalszą rozbudową infrastruktury technicznej.

Powyżej określone zadania w znacznym stopniu determinują prowadzenie polityki przestrzennej gminy i miasta Ryn, polegającej na alokacji przestrzennej inwestycji celu

publicznego (w rozumieniu przepisów ustawy o planowaniu przestrzennym) i kształtowaniu elementów struktury zagospodarowania przestrzennego. Zadania ponadlokalne celu publicznego wraz z zadaniami o znaczeniu lokalnym stanowią główny instrument realizacji polityki przestrzennej gminy miejsko – wiejskiej z zachowaniem zasady zrównoważonego rozwoju. Zasady rozumianej jako utrzymywanie względnej równowagi funkcjonalno – przestrzennej pomiędzy ekologiczną, społeczną i ekonomiczną sferą rozwoju gminy.

W zakresie funkcji mieszkaniowej przewiduje się:

- dopełnienie oraz udostępnienie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową jedno- i wielorodzinną;
- dopełnienie oraz udostępnienie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniowo-usługową w miejscowości Ryn;
- wyposażenie terenów mieszkaniowych w podstawowe usługi obsługi ludności;

W zakresie rozwoju funkcji turystycznej i rekreacyjnej:

- dopełnienie oraz udostępnienie nowych terenów pod zabudowę funkcji turystycznej i rekreacyjnej;
- rozwój zabudowy przeznaczonej na usługi turystyczno – rekreacyjne w miejscowościach: Ryn, Wejdyki, Rybicał, Dzikowizna, Szymonka, Prażmowo, Grzybowo, a także nad Jeziorem Tałtowisko;
- rozbudowa całorocznej zabudowy letniskowej w Rynie;
- budowa przystani wodnych zlokalizowanych na obrzeżach jezior w okolicach, gdzie przewidziano tereny pod funkcję turystyczną i rekreacyjną;
- budowa budynków o funkcjach pensjonatowych i apartamentowych nawiązujących architektonicznie do zabudowy mazurskiej;
- urządzenie terenów rekreacyjno – sportowych.

W zakresie rozwoju funkcji przemysłowej przewiduje się:

- utrzymanie istniejących terenów produkcyjno-usługowych w miejscowości Ryn;

W zakresie rozwoju funkcji kulturowych przewiduje się:

- ochronę zabytkowych obiektów i obszarów o najwyższej wartości historycznej;

- rewaloryzację i rewitalizację zdegradowanych obiektów i obszarów o walorach zabytkowych.

W zakresie rozwoju systemu ochrony przyrody i kształtowania zieleni:

- utrzymanie istniejącej zieleni;
- zachowanie terenów rolnych (łąki i pastwiska), jako terenów czynnych biologicznie;
- utrzymanie wyznaczonych terenów pod cmentarze.

W następstwie przeprowadzonej analizy uwarunkowań wyznaczono, po uwzględnieniu wyżej wymienionych zadań o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym, podstawowe strefy przestrzenne składające się na działania polityki przestrzennej:

- strefa kontynuacji i uzupełnień zabudowy mieszkaniowej i usługowej – obejmująca zainwestowane obszary (wraz z ich rezerwami przestrzennymi), które pozwalają na dalszy rozwój zabudowy, stanowiący kontynuację dotychczas ukształtowanej struktury urbanistycznej;
- strefa rozwoju zabudowy funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej – obejmuje obszary niezainwestowane bądź zainwestowane w niewielkim stopniu przeznaczone do rozwoju funkcji mieszkaniowej oraz usługowej o niewielkim stopniu uciążliwości;

Przedstawione powyżej strefy dotyczą wiejskiego obszaru gminy i stanowią uszczegółowienie wskazań dla poszczególnych obszarów funkcjonalnych wyznaczonych w Studium i są kontynuacją polityki przestrzennej wyrażonej przy kształtowaniu stref przestrzennych.

Ze względu na bardziej skomplikowaną strukturę, planowany sposób zagospodarowania w granicach miasta wymaga bardziej szczegółowego niż tereny wiejskie rozgraniczenia pomiędzy poszczególnymi funkcjami co w rezultacie prowadzi do wyodrębniania następujących stref funkcjonalnych:

- strefa mieszkaniowa – przeważa powierzchniowo nad pozostałymi strefami, obejmuje istniejące i projektowane struktury przestrzenne, stanowi rozwinięcie i kontynuację kierunków określonych w poprzednich edycjach studium:
 - tereny zabudowy śródmiejskiej,
 - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
 - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - tereny zabudowy zagrodowej,
 - tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej,

- strefa aktywności gospodarczej i użyteczności publicznej – dotyczy zakładów produkcyjnych, rzemieślniczych i handlowo-usługowych jak również obiektów użyteczności publicznej, w tym administracja, oświata, kultura, służba zdrowia:
 - tereny zabudowy usługowej,
 - tereny zabudowy produkcyjno-usługowej,
- strefa rekreacji i wypoczynku – istniejące i projektowane tereny rekreacji zbiorowej i indywidualnej, w tym rodzinne ogrody działkowe uzupełnione przez tereny zieleni, usytuowane głównie w sąsiedztwie zbiorników wodnych, służące zaspokojeniu potrzeb lokalnej społeczności jak również w dużej mierze obsługujące ruch turystyczny:
 - tereny rekreacji indywidualnej,
 - tereny ogrodów działkowych,
 - tereny usług, sportu i rekreacji,
 - tereny zieleni,
 - tereny wód powierzchniowych śródlądowych,

Uzupełnieniem ww. określonych struktur są:

- tereny leśne,
- tereny rolne,
- tereny cmentarzy,
- tereny infrastruktury technicznej.

Obszary rozwoju zabudowy objęte są priorytetem wyposażenia w infrastrukturę techniczną stanowiącego zobowiązanie publiczno – prawne gminy z tytułu przepisów Ustawy o samorządzie gminnym oraz Dyrektywy „ściekowej” UE (91/271/EWG). Warunkiem inwestowania na w/w obszarach jest wyprzedzająca budowa systemu kanalizacji wodno – ściekowej.

Art. 43 Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001r (Dz. U. z 2012 r., poz. 145 z późn. zm.) wprowadza obowiązek wyznaczenia systemu kanalizacji zbiorczej dla ścieków komunalnych dla aglomeracji o równoważonej liczbie mieszkańców powyżej 2 tysięcy. Jest to element krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych.

2. Kierunki i wskaźniki kształtowania przestrzeni

Główną funkcją gminy Ryn jest turystyka i mieszkalnictwo uzupełniona funkcją rolną. Produkcja i przemysł mają marginalne znaczenie w strukturze funkcjonalnej obszaru.

Na strukturę funkcjonalno – przestrzenną gminy składają się główne ośrodki aktywności gospodarczej i osadniczej w gminie oraz pozostałe jednostki osadnicze,

stanowiące elementy (ogniwa) obszaru aktywności gospodarczej w strukturze zagospodarowania przestrzennego. Określenie w/w obszarów delimitowała analiza uwarunkowań oraz istniejącego zainwestowania poszczególnych jednostek między innymi w zakresie procesów gospodarczych i społecznych, walorów środowiska kulturowego i przyrodniczego oraz dostępności komunikacyjnej.

W związku z niewielkim wzrostem liczby ludności gminy Ryn, przyjmuje się, że nowa zabudowa będzie realizowana w podobnych wskaźnikach i parametrach zabudowy poprzez uzupełnianie i intensyfikację istniejących zespołów osadniczych (w tym zabudowę terenów przyległych). Te zasady nie będą dotyczyły zabudowy rekreacji indywidualnej i turystycznej, które będą rozwijały się na terenach najbardziej atrakcyjnych pod względem turystycznym z dobrym dostępem komunikacyjnym oraz zabudowy siedliskowej i zagrodowej, determinowanej położeniem poszczególnych obszarów produkcji rolnej.

Odnosząc się do określonych stref oraz wyznaczonych na rysunkach studium terenów zabudowy na obszarze gminy, przyjmuje się, iż ich kształtowanie odbywać się będzie w następujący sposób:

- **funkcja mieszkaniowa jednorodzinna i mieszkaniowo-usługowa jednorodzinna:**
 - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna na działkach o powierzchni działki budowlanej do 400 m² dla zabudowy szeregowej, od 400 do 800 m² dla zabudowy bliźniaczej, powyżej 800 m² dla zabudowy wolnostojącej;
 - zabudowa o wysokości do trzech kondygnacji z ostatnią kondygnacją w poddaszu użytkowym;
 - w zabudowie mieszkaniowo-usługowej jednorodzinnej dopuszczone jest prowadzenie działalności usługowej (w budynkach wolnostojących lub w budynkach mieszkalnych), której uciążliwość nie może naruszać geodezyjnych granic działki budowlanej.
- **funkcja mieszkaniowa wielorodzinnej i mieszkaniowo-usługowej wielorodzinnej:**
 - zabudowa o wysokości do pięciu kondygnacji z ostatnią kondygnacją w poddaszu użytkowym;
 - w zabudowie mieszkaniowo-usługowej wielorodzinnej dopuszczone jest prowadzenie usług w parterze budynku mieszkalnego lub w budynkach wolnostojących.
- **funkcja całorocznej zabudowy letniskowej:**
 - zabudowa letniskowa na działkach o minimalnej powierzchni działki budowlanej 800 m²;
 - zabudowa o wysokości do dwóch kondygnacji z ostatnią kondygnacją w poddaszu użytkowym.

W odniesieniu do wyznaczonych w granicach miasta stref funkcjonalno-przestrzennych ustala się następujące zasady kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów dla poszczególnych terenów:

- tereny zabudowy śródmiejskiej:

- zabudowa mieszana, wielofunkcyjna – mieszkaniowo-usługowa oraz mieszkaniowa jedno- i wielorodzinna uzupełniona funkcją usługową,
- zaleca się intensyfikację zabudowy,
- zaleca się koncentrację funkcji usługowych w parterach budynków – szczególne określenie sposobu lokalizacji funkcji usługowej (forma wbudowana lub wolnostojąca) do określenia indywidualnie na etapie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- gabaryty nowej zabudowy w zakresie wysokości oraz kształtu i nachylenia połaci dachowych dostosowane do formy zabudowy istniejącej na działkach sąsiednich,
- wielkość działki budowlanej oraz wskaźniki zagospodarowania ze względu na istniejącą w dużej części struktury do określenia indywidualnie na etapie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,

- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej:

- wysokość zabudowy mieszkaniowej - do pięciu kondygnacji nadziemnych,
- dopuszcza się lokalizację zespołów garażowych,
- dopuszczenie lokalizacji funkcji usługowej - sposób lokalizacji (forma wbudowana lub wolnostojąca) do określenia na etapie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
- zaleca się porządkowanie istniejącej zabudowy z wykorzystaniem rezerw terenowych do kształtowania ogólnodostępnych wnętrz urbanistycznych i zieleni urządzonej,
- minimalna powierzchnia nowo wydzielanej działki budowlanej - 1000 m²,
- maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy - 1,5,

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej:

- wysokość zabudowy mieszkaniowej – do 10 m,
- dopuszczenie lokalizacji funkcji usługowej - sposób lokalizacji (forma wbudowana lub wolnostojąca) do określenia na etapie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- minimalna powierzchnia nowo wydzielanej działki budowlanej - 500 m²,
- maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy – 0,5,

- tereny zabudowy zagrodowej:

- wysokość zabudowy – do 10 m,
- dopuszcza się lokalizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- minimalna powierzchnia nowo wydzielanej działki budowlanej - 1000 m²,
- maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy – 0,4,

- tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej:

- wysokość zabudowy – do 10 m,
- dopuszcza się lokalizację zabudowy usługowej i rzemieślniczej niezależnie od występowania funkcji mieszkaniowej,
- minimalna powierzchnia nowo wydzielanej działki budowlanej - 500 m²,
- maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy – 0,5,

- tereny zabudowy usługowej:

- wysokość zabudowy – do 3 kondygnacji nadziemnych,
- lokalizacja usług publicznych, w tym oświata i wychowanie, kultura, administracja i komercyjnych oraz rzemiosła,
- zalecana szczególna dbałość o ład i kompozycję przestrzenną oraz właściwe wyposażenie terenów w ogólnodostępną zieleni i infrastrukturę komunikacyjną,
- dopuszcza się lokalizacje obiektów mieszkaniowych związanych z podstawowym przeznaczeniem terenu,
- minimalna powierzchnia nowo wydzielanej działki budowlanej - 500 m²,
- maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy – 1,0,

- tereny zabudowy produkcyjno-usługowej:

- wysokość zabudowy – do 12 m,
- lokalizacja zabudowy produkcyjnej, usługowej i rzemieślniczej oraz magazynowo-składowej,
- minimalna powierzchnia nowo wydzielanej działki budowlanej - 1500 m²,
- maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy – 0,8,

- tereny rekreacji indywidualnej:

- wysokość zabudowy – do 8 m,
- dopuszcza się miejscowe uzupełnienie funkcją usługową,
- minimalna powierzchnia nowo wydzielanej działki budowlanej - 500 m²,
- maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy – 0,4,

- tereny ogrodów działkowych:

- lokalizacja obiektów oraz sposób zagospodarowania zgodnie z przepisami odrębnymi,

- tereny usług sportu i rekreacji:

- wysokość zabudowy – do 12 m,
- lokalizacja usług turystyki, ośrodków wypoczynkowych,
- lokalizacja zieleni parkowej, plaż oraz obiektów i urządzeń sportowo-rekreacyjnych,
- dopuszcza się lokalizację funkcji usługowej obiektów mieszkaniowych związanych z podstawowym przeznaczeniem terenu,
- wielkość działki budowlanej oraz wskaźniki zagospodarowania ze względu na istniejące w dużej części struktury do określenia indywidualnie na etapie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,

- tereny zieleni:

- lokalizacja zieleni urządzonej, izolacyjnej lub dolesień do doprecyzowania na etapie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- zaleca się wyposażenie w ścieżki rowerowe i obiekty małej architektury.

Pozostałe nie wymienione tereny, ze względu na ich specyfikę należy potraktować odrębnie, a parametry i wskaźniki sprecyzować indywidualnie na etapie opracowania planu miejscowego.

Powyższe wskaźniki należy traktować jako wielkości wyjściowe. Dopuszcza się ich zmianę, w szczególności w odniesieniu do terenów istniejącej zabudowy, gdzie uwarunkowania przestrzenne uniemożliwiałyby zagospodarowanie zgodne z przyjętymi w wartościami.

Zagospodarowując każdy z określonych terenów należy dążyć do uzupełnienia istniejącej struktury, poprzez wypełnianie luk w pasmach zabudowy, porządkowania przestrzeni oraz tworzenia lokalnych wnętrz urbanistycznych, przy czym nowa zabudowa powinna stanowić uzupełnienie istniejącej struktury i nawiązywać do jej charakteru.

Niezależnie od określonego przeznaczenia, w każdym z terenów uwzględniając przepisy odrębne dopuszcza się:

- rozbudowę, nadbudowę i przebudowę istniejących obiektów zabudowy mieszkaniowej i usługowej nie ujętych w ramach wskazanego przeznaczenia,
- lokalizację urządzeń, obiektów i infrastruktury technicznej związanej z zaopatrzeniem w wodę, energię elektryczną i ciepło, gospodarką ściekową, gazem oraz telekomunikacją,
- lokalizację nowych, nie wyznaczonych w studium ciągów komunikacyjnych, parkingów oraz lokalnych przestrzeni zieleni urządzonej i rekreacji (skwery i place zabaw),

- budowę, rozbudowę i przebudowę budynków gospodarczych i inwentarskich w istniejących siedliskach rolniczych zakwalifikowanych do innej kategorii przeznaczenia niż tereny zabudowy zagrodowej,
- uzupełnienie określonego przeznaczenia o istniejące na danym terenie obiekty i zasady zagospodarowania, których na etapie sporządzania studium ze względu na skalę opracowania nie zostały uwzględnione.

Ponadto przyjmuje się, iż:

- w obrębie zabudowy mieszkaniowej mogą funkcjonować wyłącznie usługi nieuciążliwe, służące zaspokajaniu podstawowych potrzeb mieszkańców i nie powodujące przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych,
- ostateczne uściślenie granic terenów winno być dokonywane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- oznaczone na rysunku studium przeznaczenie terenu oznacza funkcję podstawową i może być uzupełnione elementami pełniącymi inne funkcje, które jednak nie mogą z nią kolidować ani pogarszać warunków jej funkcjonowania.

2.1. Tereny proponowane do objęcia ograniczeniem zabudowy i zakazem zabudowy

- Z tytułu przepisów o ochronie środowiska, obowiązuje zakaz zabudowy budynkami w stosownej odległości od linii energetycznych wysokiego (co najmniej 40 m dla budynków przeznaczonych na okresowy pobyt ludzi) i średniego (minimum 14,5 m) napięcia;
- Z tytułu odpowiednich przepisów określających warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe należy zachować normatywne odległości projektowanych urządzeń i obiektów od istniejących gazociągów zgodnie z właściwymi przepisami obowiązującymi w czasie wydania pozwolenia na budowę;
- Z tytułu przepisów kolejowych, obowiązuje zakaz zabudowy budynkami w stosownej odległości od obszarów kolejowych określonych w tych przepisach;
- Z tytułu przepisów drogowych, obowiązuje zakaz zabudowy budynkami mieszkalnymi w odległości określonej w tych przepisach;
- Z tytułu przepisów określających wymagania, jakim powinny odpowiadać cmentarze: wokół terenów cmentarzy powinien być wyznaczony obszar ochronny o stosownej szerokości, jak również ograniczenie lokalizacji ujęć wody oraz obiektów związanych z produkcją i przechowywaniem żywności. Tereny pod cmentarze powinny spełniać wymagania określone w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25

sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz. U. z 1959 r. Nr 52, poz. 315);

- Z tytułu przepisów ustawy Prawo Wodne: pasy ochronne o szerokości 1,5 m wzdłuż cieków wodnych, w celu konieczności umożliwienia wypełnienia ustawowych obowiązków przez właścicieli wód;
- Tereny w Obszarach Chronionego Krajobrazu - Kraina Wielkich Jezior Mazurskich, Dolina Rzeki Guber, Krzyżany i Kłos – zakaz lokalizowania zabudowy w pasie szerokości 100 m od linii brzegowej;
- Z tytułu przewidywanych uciążliwości oddziaływań hałasowych z ruchu drogowego usytuowanie nowej zabudowy względem ciągów komunikacyjnych, w szczególności drogi krajowej Nr 59 oraz wariantowego przebiegu drogi krajowej Nr 16 powinno uwzględniać ich oddziaływanie akustyczne.

2.2. Tereny objęte ograniczeniami zabudowy wynikającymi z przepisów odrębnych

– Obszary Natura 2000:

- Obszar Specjalnej Ochrony Jezioro Dobskie;

– Ograniczeniem zabudowy obejmuje się grunty rolne stanowiące użytki rolne I-III klasy bonitacyjnej oraz grunty leśne stanowiące własność Skarbu Państwa. Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych w pierwszej kolejności do zmiany przeznaczenia wskazuje grunty najniższych klas bonitacyjnych. Wyłączenia gruntów klas wyższych powinny następować wyłącznie w uzasadnionych przypadkach. Proces wyłączania gruntów z użytkowania rolniczego i leśnego regulują przepisy w/w ustawy.

3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody oraz krajobrazu kulturowego

3.1. Obszary objęte prawnymi formami ochrony przyrody

Na obszarze miasta i gminy Ryn znajdują się tereny objęte prawnymi formami ochrony przyrody. Obszary te podlegają specjalnym zasadom użytkowania. Do obszarów takich na terenie gminy i miasta Ryn należą:

– obszary chronionego krajobrazu:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Kraina Wielkich Jezior Mazurskich;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Guber;

- Obszar Chronionego Krajobrazu Krzyżany;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Kłos;
- obszar Natura 2000:
 - Obszar Specjalnej Ochrony Jezioro Dobskie;
- rezerwat przyrody:
 - rezerwat przyrody Ptasia Wyspa;
- użytki ekologiczne;
- korytarze ekologiczne:
 - Korytarz ekologiczny Warmia – Dolina Pasłęki Wschodni;
 - Korytarz ekologiczny - Bagna Nietlickie;
- pomniki przyrody:
 - dęb szypułkowy „Morsztyn” w Rudówce;
 - gład narzutowy w Rynie Pogórzu;
 - żywotnik nibyolbrzymi w Kol. Rudówka;

Dla wyżej wymienionych obszarów wyznaczone zostały zasady użytkowania oraz zakres ochrony.

Obszar Chronionego Krajobrazu – Na obszarze chronionego krajobrazu zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627) wprowadza się następujące zakazy:

- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235);
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego i wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu (nie dotyczy OChk Krzyżany);
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub

przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;

- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno - błotnych;
- lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej;

Zakazy, o których mowa w powyższym punkcie, nie dotyczą:

- wykonywania zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa;
- prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym;
- realizacji inwestycji celu publicznego.

Obszary Natura 2000 – Na obszarach objętych siecią Natura 2000 zabrania się podejmowania działań mogących w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w istotny sposób wpłynąć negatywnie na gatunki wchodzące w skład obszaru objętego siecią Natura 2000. Ochronę tych obszarów regulują przepisy Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627)

Rezerwat przyrody – Zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627) w granicach rezerwatów przyrody zabrania się:

- budowy lub przebudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom rezerwatu przyrody;
- chwytania lub zabijania dziko występujących zwierząt, zbierania lub niszczenia jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślnego płoszenia zwierząt kręgowych, zbierania poroży, niszczenia nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu;
- polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody;
- pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkodzenia roślin oraz grzybów;
- użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkodzenia, zanieczyszczenia i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody;
- zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody;

- pozyskiwania skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu;
- niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów;
- palenia ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używania źródeł światła o otwartym płomieniu, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony;
- stosowania chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów;
- zbioru dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- połowu ryb i innych organizmów wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych;
- ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków i tras narciarskich wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- wprowadzania psów na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony, psów pasterskich wprowadzanych na obszary objęte ochroną czynną, na których plan ochrony albo zadania ochronne dopuszczają wypas oraz psów asystujących;
- wspinaczki, eksploracji jaskiń lub zbiorników wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- ruchu pojazdów poza drogami publicznymi oraz poza drogami położonymi wskazanymi przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków nie-związanych z ochroną przyrody, udostępnianiem rezerwatu przyrody, edukacją ekologiczną, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku powszechnego;
- zakłócania ciszy;
- używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego, uprawiania sportów wodnych i motorowych, pływania i żeglowania, z wyjątkiem akwenów lub szlaków wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu;
- biwakowania, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- prowadzenia badań naukowych bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska;

- wprowadzania gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, bez zgody ministra właściwego do spraw środowiska;
- wprowadzania organizmów genetycznie zmodyfikowanych;
- organizacji imprez rekreacyjno-sportowych bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Pomniki przyrody i użytki ekologiczne – W stosunku do pomników przyrody z przepisów Ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627) wprowadza się następujące zakazy:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- uszkodzenia i zanieczyszczania gleby;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno – błotnych;
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
- umieszczania tablic reklamowych.

3.2. Obszary objęte innymi prawnymi formami ochrony

3.2.1. Z tytułu przepisów prawa – Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1205)

Lasy ochronne podlegają ochronie na podstawie przepisów Ustawy o lasach (Dz. U. z 2011 r., Nr 12 poz. 59 z późn. zm.). Chronione są ze względu na pełnioną funkcję (lasy

glebochronne, wodochronne). Statut lasów ochronnych wyklucza prowadzenie produkcyjnej działalności leśnej na ich obszarze.

Grunty rolne stanowiące użytki rolne klas I - III zwartych kompleksów – wskazane użytkowanie rolnicze. Zmiana użytkowania dopuszczalna jest jedynie w uzasadnionych przypadkach. Wymagana jest zgoda Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej stosownie do przepisów Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1205).

3.2.2. Z tytułu przepisów prawa – Ustawa prawo wodne (Dz. U. z 2012 r., poz. 145 z późn. zm.)

GZWP 210 „łława” – Obszar objęty strefą wysokiej ochrony. Organizowanie gospodarki ściekowej w sposób, który może spowodować przedostawanie się ścieków do gruntu, powinno się poprzedzić badaniami geologicznymi z oceną wpływu na wody podziemne. Wymaga się ustalenia właściwych zasad nawożenia gleb i stosowania odpowiednich środków ochrony roślin. Istnieją ograniczenia dla lokalizacji inwestycji mogących negatywnie oddziaływać na jakość wód podziemnych (potrzeba stosowania warstw izolacyjnych).

3.3. Obszary wskazane do objęcia prawnymi formami ochrony przyrody

Gmina nie wskazała obszarów do objęcia prawnymi formami ochrony przyrody.

4. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Na terenie miasta Ryn istnieje strefa historycznego układu urbanistycznego. Strefa obejmie obszary szczególnie wartościowe, o bardzo dobrze zachowanej historycznej strukturze przestrzennej – do bezwzględnego zachowania. Ochroną należy ująć historyczną sieć ulic, placów, dróg, historyczne dominanty przestrzenne i ich otoczenie oraz osie widokowe. Lokalizację nowej zabudowy należy wyznaczyć z zachowaniem historycznych linii zabudowy dostosowując do sąsiadujących obiektów historycznych o tej samej funkcji pod względem gabarytów, wysokości, pokrycia i nachylenia połaci dachowych oraz materiałów budowlanych. W przypadku nowej zabudowy obowiązuje zasada ochrony ekspozycji historycznej zabudowy i poszczególnych budynków historycznych.

W strefie historycznego układu urbanistycznego wszelkie decyzje planistyczne, projektowe i realizacyjne przy nowych inwestycjach budowlanych oraz wpływających na

układ przestrzenny, podlegają uzgodnieniu przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na etapie procedury administracyjnej.

W odniesieniu do krajobrazu kulturowego, parków i cmentarzy ochroną należy objąć kompozycję przestrzenną, elementy małej architektury, zespoły zorganizowanej zieleni, utrwalonej w krajobrazie kulturowym, w postaci alei przydrożnych, drzewostanu oraz cmentarzy. Zakazuje się realizacji inwestycji mogących wpłynąć negatywnie na krajobraz kulturowy w tym wycinki zabytkowego drzewostanu.

Dodatkowo wymagane jest:

- ochrona obiektów i zespołów zabytkowych prawnie chronionych i ich otoczenia przed zmianami mogącymi spowodować degradację ich wartości historycznych, estetycznych i architektonicznych;
- porządkowanie i rehabilitacja istniejących założeń parkowych i cmentarzy;
- wzbogacenie funkcji usługowych obszaru, a w szczególności usług turystycznych, przy jednoczesnym ograniczeniu rozwoju usług wymagających dużych kubatur i pod warunkiem uwzględniania formy tradycyjnej zabudowy i zasad kompozycji układu przestrzennego;
- wykluczenie rozwoju działalności gospodarczej (wytwórczości i usług) wymagających przekształceń istniejącego układu przestrzennego.

4.1. Obiekty wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków nieruchomych

W granicach administracyjnych Miasta i gminy Ryn znajdują się obiekty nieruchome wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Olsztynie. W poniższej tabeli zostały wymienione obiekty ujęte w tymże rejestrze zgodnie ze stanem na **czerwiec 2013 r.**

Tabela 1. Rejestr Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

L.p.	Miejscowość	Obiekt	Nr rejestru zabytków	Data wpisu
1	Ryn	zamek	A-551	12 lipca 1961
2	Ryn	układ urbanistyczny	A-538	20 lutego 1961
3	Ryn	część miasta Rynu /układ urbanistyczny/	A-47/S	1 czerwca 1979
4	Ryn, ul. Kopernika 3	budynek mieszkalny	A-263/S	16 lutego 1982
5	Ryn, ul. Kopernika 6	budynek mieszkalny	A-265/S	16 lutego 1982
6	Ryn, ul. Kopernika 8	dom	A-264/S	16 lutego 1982

7	Ryn, ul. Kopernika 10	dom	A-267/S	16 lutego 1982
8	Ryn, ul. Kopernika 12	dom	A-266/S	16 lutego 1982
9	Ryn, ul. Kopernika 14	dom	A-269/S	16 lutego 1982
10	Ryn, ul. Kopernika 15	budynek mieszkalny	A-268/S	16 lutego 1982
11	Ryn, ul. Kopernika 20	budynek mieszkalny	A-272/S	17 lutego 1982
12	Ryn, ul. Kościuszki 2	dom	A-271/S	17 lutego 1982
13	Ryn, ul. Kościuszki 3	dom	A-274/S	17 lutego 1982
14	Ryn, ul. Kościuszki 7	budynek mieszkalny	A-273/S	17 lutego 1982
15	Ryn, ul. Kościuszki 8	dom	A-276/S	17 lutego 1982
16	Ryn, ul. Kościuszki 11	budynek mieszkalny	A-275/S	17 lutego 1982
17	Ryn, ul. Kościuszki 13	budynek mieszkalny	A-278/S	17 lutego 1982
18	Ryn, ul. Kościuszki 14	dom	A-277/S	17 lutego 1982
19	Ryn, ul. Kościuszki 15	dom	A-280/S	18 lutego 1982
20	Ryn, ul. Kościuszki 18	budynek mieszkalny	A-279/S	17 lutego 1982
21	Ryn, ul. Nowickiego 3	budynek mieszkalny	A-260/S	16 lutego 1982
22	Ryn, ul. Nowickiego 4	budynek mieszkalny	A-259/S	16 lutego 1982
23	Ryn, ul. Partyzantów 1	budynek /obecnie kaplica ewangelicka/	A-270/S	17 lutego 1982
24	Ryn, ul. Partyzantów 6A	wieża ciśień wodociągowa	A-4204	30 stycznia 2001
25	Ryn, ul. Partyzantów	cmentarz komunalny /d. ewangelicki/	A-518/S	23 lipca 1986
26	Ryn, ul. Sawickiej 3	budynek młyna	A-256/S	16 lutego 1982
27	Ryn, ul. Świerczewskiego 6	dom	A-255/S	16 lutego 1982
28	Ryn, ul. Świerczewskiego 8	budynek mieszkalny	A-706	16 lutego 1982
29	Ryn, ul. Świerczewskiego 11	dom	A-690	15 listopada 1967
30	Ryn, ul. Świerczewskiego 12	dom	A-705	16 listopada 1967
31	Ryn, ul. Świerczewskiego 13	dom	A-297/S	18 lutego 1982
32	Ryn, ul. Świerczewskiego 16	dom	A-719/S	16 listopada 1967
33	Ryn, ul. Świerczewskiego 17	dom	A-295/S	18 lutego 1982
34	Ryn, ul. Świerczewskiego 19	dom	A-703	16 listopada 1967
35	Ryn, ul. Świerczewskiego 20	dom	A-293/S	18 lutego 1982
36	Ryn, ul. Świerczewskiego 21	dom	A-702	16 listopada 1967
37	Ryn, ul. Świerczewskiego 22	dom	A-707	18 lutego 1982
38	Ryn, ul. Świerczewskiego 24	dom	A-697	16 listopada 1967
39	Ryn, ul. Świerczewskiego 26	dom	A-723/S	16 listopada 1967
40	Ryn, ul. Świerczewskiego 27	dom	A-289/S	18 lutego 1982
41	Ryn, ul. Świerczewskiego 29	budynek mieszkalny	A-290/S	18 lutego 1982

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ryn

42	Ryn, ul Świerczewskiego 30	dom	A-287/S	18 lutego 1982
43	Ryn, ul Świerczewskiego 31	dom	A-288/S	18 lutego 1982
44	Ryn, ul Świerczewskiego 32	dom	A-285/S	18 lutego 1982
45	Ryn, ul Świerczewskiego 33	dom	A-286/S	18 lutego 1982
46	Ryn, ul Świerczewskiego 35	dom	A-283/S	18 lutego 1982
47	Ryn, ul Świerczewskiego 39	dom	A-284/S	18 lutego 1982
48	Ryn, ul Świerczewskiego 43	dom	A-281/S	18 lutego 1982
49	Ryn, ul Świerczewskiego 47	dom	A-282/S	18 lutego 1982
50	Ryn, ul. Wallenroda 5	dom	A-262/S	16 lutego 1982
51	Ryn, Plac Wolności 4	dom	A-258/S	16 lutego 1982
52	Ryn, Plac Wolności 13	dom	A-257/S	16 lutego 1982
53	Ryn, ul Traugutta 7	budynek mieszkalny	A-261/S	16 lutego 1982
54	Głąbowo	zespół dworsko-parkowy	A-3565	24 września 1993
55	Głąbowo	park wraz z przyległym terenem zabudowy mieszkalnej i gospodarczej	A-428/S	12 listopada 1985
56	Jeziorko	chałupa	A-58/S	3 marca 1980
57	Ławki	zespół dworsko-parkowy	A-3564	24 września 1993
58	Mioduńskie	dwór	A-3840	5 września 1995
59	Mleczkowo	park dworski z przyległym otoczeniem	A-429/S	12 listopada 1985
60	Ryński Dwór	park dworski wraz z przyległym terenem zabudowy mieszkalnej i gospodarczej	A-2577	10 listopada 1988
61	Sterławki Wielkie	kościół parafialny p. w. opatrności bożej	A-532/S	20 października 1986
62	Szymonka	kościół ewangelicki, ob. parafialny, rzymsko-katolicki p.w. wniebowzięcia NMP	A-3262	8 stycznia 1992
63	Zielony Lasek	zespół podworski	A-413/S	3 sierpnia 1983

Zgodnie z przepisami Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2003, Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.) zabytki znajdujące się w ewidencji zabytków podlegają ochronie.

W odniesieniu do zabytków wpisanych do rejestru, w tym zabytków archeologicznych, Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wymaga uzyskania zgody wojewódzkiego konserwatora zabytków w przypadku:

- prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych;
- wykonywania robót budowlanych w otoczeniu zabytku;
- prowadzenia badań konserwatorskich;
- prowadzenia badań archeologicznych;
- przemieszczania zabytku nieruchomego;
- dokonywania podziału zabytku nieruchomego;
- zmiany przeznaczenia zabytku lub sposobu korzystania z tego zabytku;
- umieszczania na zabytku urządzeń technicznych, tablic, reklam oraz napisów, z wyłączeniem, tablic informujących, iż dany obiekt jest zabytkowy;
- podejmowania innych działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku;
- poszukiwania ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych, w tym zabytków archeologicznych, przy użyciu wszelkiego rodzaju urządzeń elektronicznych i technicznych oraz sprzętu do nurkowania.

4.2. Pozostałe zabytki nieruchome wskazane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

Poza wskazanymi wyżej obiektami wpisanymi do rejestru zabytków zgodnie z przepisami odnoszącymi się do ochrony zabytków w studium obowiązkowo uwzględnia się:

- parki kulturowe – na terenie miasta i gminy Ryn nie występują parki kulturowe,
- inne zabytki nieruchome, znajdujące się w gminnej ewidencji zabytków (GEZ).

W chwili sporządzania niniejszej edycji studium gmina jest w trakcie opracowywania GEZ, w związku z czym, do momentu jej zatwierdzenia ustalenia studium, zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2003, Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.) odnoszą się do zabytków nieruchomych wskazanych przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Do czasu zakończenia prac nad GEZ w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ochronie podlegają obiekty wskazane w poniższym wykazie. W momencie zatwierdzenia GEZ poniższy wykaz przestaje obowiązywać, natomiast jako właściwy w celu określenia zasad ochrony w planach miejscowych, uznaje się zbiór obiektów zawartych w GEZ.

Tabela 2. Obiekty wskazane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Datowanie
1.	Ryn, ul. Kopernika 1	dom	XIX/XX w.
2.	Ryn, ul. Kościuszki 4	dom	
3.	Ryn, ul. Nowickiego 2	dom	koniec XIX
4.	Ryn, ul. Nowickiego 6	dom	
5.	Ryn, ul. Nowickiego 8	dom	
6.	Ryn, ul. H. Sawickiej 1	dom	
7.	Ryn, ul. H. Sawickiej 2	dom	
8.	Ryn, ul. Świerczewskiego 1	dom	
9.	Ryn, ul. Świerczewskiego 3	dom	początek XX w.
10.	Ryn, ul. Świerczewskiego 4	dom	1886
11.	Ryn, ul. Świerczewskiego 5	dom	
12.	Ryn, ul. Świerczewskiego 15	dom	1904
13.	Ryn, ul. Świerczewskiego 16	dom	pocz. XX w.
14.	Ryn, ul. Świerczewskiego 37	dom	
15.	Ryn, ul. Świerczewskiego 41	dom	
16.	Ryn, ul. Świerczewskiego 55	dom	1900-1910
17.	Ryn, ul. Traugutta 2	dom	
18.	Ryn, ul. Traugutta 3	dom	XIX/XX w.
19.	Ryn, ul. Wallenroda 7	oficyna murowana	XIX/XX w.
20.	Ryn, ul. Partyzantów 3	wiatrak holenderski	1873
21.	Ryn, Plac Wolności 1	dom	początek XX w.
22.	Ryn, Plac Wolności 3	dom	początek XX w.
23.	Ryn, Plac Wolności 5	dom	początek XX w.
24.	Ryn, Plac Wolności 11	dom	
25.	Ryn, Plac Wolności 14	dom	początek XX w.
26.	Ryn, ul. Zamiejska	magazyn murowany	XIX/XX w.
27.	Ryn, ul. Partyzantów 6a	wieża ciśnień	1940
28.	Ryn	cmentarz ewangelicki	ok. poł. XIX w.
29.	Ryn	cmentarz żydowski	po 1920
30.	Canki	zespół folwarczny (relikty): - dwór /obecnie dom/ - 2 budynki gospodarcze - pozostałości założenia zieleni	
31.	Głębowo	cmentarz ewangelicki	2. poł XIX w.
32.	Głębowo	cmentarz ewangelicki	ok. poł. XIX w.
33.	Grzybowo	cmentarz ewangelicki	koniec XIX w.
34.	Grzybowo	zespół folwarczny: - dwór /obecnie dom/ - 3 budynki inwentarskie - 2 domy „dwojaki”	
35.	Grzybowo	schrony z 1915 r. punkt oporu nr 3 –zachowany): - 2 schrony piechoty - schron pogotowia - wartownia	
36.	Hermanowa Wola	dom (z kamienia, parterowy, bielony) po zachodniej stronie szosy do Starej Rudówki	

37.	Hermanowa Wola	2 budynki inwentarskie (kamienno-ceglane) po wschodniej stronie szosy do Starej Rudówki	
38.	Jeziorko	cmentarz ewangelicki	2. poł XIX w.
39.	Jeziorko „Góra Zamkowa”	grodzisko	wczesna epoka żelaza, wczesne średniowiecze
40.	Knis 7	szkoła	początek XX w.
41.	Knis 9	dom	
42.	Knis	schrony (punkt oporu nr 9 – wysadzony) - 2 schrony piechoty - schron pogotowia	1915
43.	Knis	odcinek Giżyckiego Rejonu Umocnionego – wysadzony: - schron bojowy	1936-1939
44.	Knis	cmentarz ewangelicki	1. poł XIX w.
45.	Knis Podewsie	zespół folwarczny: - dwór /obecnie dom/ - 2 budynki inwentarskie - stodoła - pozostałości założenia zieleni	
46.	Kronowo	cmentarz ewangelicki	2. poł. XIX w.
47.	Kronowo 13	szkoła /obecnie dom/	
48.	Kronowo	schrony (punkt oporu nr 4 – zachowany): - 3 schrony pogotowia - 2 wartownie	1915
49.	Krzyżany	cmentarz ewangelicki	ok. poł. XIX w.
50.	Krzyżany 8	szkoła	
51.	Krzyżany 10	dom	
52.	Krzyżany 11	dom	
53.	Krzyżany 14	dom	
54.	Krzyżany 17	dom	
55.	Krzyżany 20	dom	
56.	Krzyżany 21	zagroda chłopska: - dom - budynek inwentarski	
57.	Krzyżany	odcinek Giżyckiego Rejonu Umocnionego – wysadzony: - schron bojowy - 5 schronów biernych	1936-1939
58.	Ławki	kuźnia /obecnie kaplica/	XIX/XX w.
59.	Ławki	park w zespole dworsko-folwarcznym	XIX/XX w.
60.	Ławki 6	dom	
61.	Ławki 7	dom	
62.	Ławki 13	dom	
63.	Ławki 14	dom	
64.	Ławki 38	dom	
65.	Ławki 15	zespół szkoły: - szkoła /obecnie dom/ - budynek gospodarczy	początek XX w.
66.	Ławki	cmentarz ewangelicki	koniec XIX w.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ryn

67.	Ławki	cmentarz ewangelicki	koniec XIX w.
68.	Mioduńskie	cmentarz ewangelicki	XIX/XX w.
69.	Mioduńskie	zespół folwarczny (relikty): - 2 domy	
70.	Mleczkowo	zespół folwarczny (relikty): - dom „czworak”	
71.	Mleczkowo	schrony (punkt oporu nr 10 – wysadzony): - 2 schrony piechoty - schron pogotowia	1915
72.	Monetki	zespół folwarczny: - dwór /obecnie dom/ - obora - budynek gospodarczy - park	pocz. XX w.
73.	Mrówki	cmentarz ewangelicki	
74.	Mrówki	zespół szkoły: - szkoła /obecnie dom/ - budynek gospodarczy	
75.	Orło „Góra Strażnicza”	kopiec ziemny	wczesne średniowiecze
76.	Orło 1	zagroda chłopska: - dom - budynek wielofunkcyjny	
77.	Orło 2	dom	
78.	Orło 4	zagroda chłopska: - dom - budynek wielofunkcyjny	
79.	Orło 20	dom	
80.	Orło 25	dom	
81.	Prażmowo 4	dom	
82.	Prażmowo 8	dom	
83.	Prażmowo 9	dom	
84.	Prażmowo 10	zespół szkoły: - szkoła /obecnie dom/ - budynek gospodarczy	
85.	Prażmowo 11	dom	
86.	Prażmowo 15	dom	
87.	Prażmowo 21	dom	
88.	Prażmowo	cmentarz ewangelicki	
89.	Prażmowo	cmentarz ewangelicki	
90.	Rudówka Mała	zbiorowa mogiła ofiar z czasów II wojny światowej	1945
91.	Rudówka Mała	cmentarz ewangelicki	2. poł. XIX w.
92.	Ruminek	schrony (punkt oporu nr 12 – wysadzony): - 2 schrony piechoty - schron pogotowia	1915
93.	Rybical 3	zespół szkoły: - szkoła /obecnie dom/ - budynek gospodarczy	początek XX w.
94.	Rybical 9	dom	
95.	Rybical 10	dom	
96.	Rybical 14	dom	
97.	Rybical 18	dom	

98.	Rybical 19	- dom - budynek gospodarczy	
99.	Rybical 25	dom	
100.	Rybical	cmentarz ewangelicki	koniec XIX w.
101.	Rybical	cmentarz ewangelicki	2. poł. XIX w.
102.	Siejkowo	założenie zieleni - relikty	
103.	Skop	zespół szkoły: - szkoła /obecnie dom/ - budynek gospodarczy	początek XX w.
104.	Skop	cmentarz ewangelicki	1. ćw. XIX w.
105.	Skop 1	dom	
106.	Skop 4	dom	
107.	Skorupki	szkoła	początek XX w.
108.	Skorupki 16	leśniczówka	
109.	Skorupki	cmentarz ewangelicki	okres międzywojenny
110.	Skorupki	cmentarz ewangelicki	ok. poł. XIX w.
111.	Słabowo	cmentarz ewangelicki	XIX/XX w.
112.	Słabowo	cmentarz ewangelicki	początek XX w.
113.	Stara Rudówka 9	budynek inwentarski /obecnie gospodarczy/	
114.	Stara Rudówka 14	dom	
115.	Stara Rudówka 20	dom	
116.	Stara Rudówka 21	dom	
117.	Stara Rudówka 24	dom	
118.	Stara Rudówka (naprzeciw nr 5)	dom	
119.	Stara Rudówka 5	szkoła	początek XX w.
120.	Stara Rudówka	cmentarz ewangelicki	ok. poł. XIX w.
121.	Stara Rudówka	cmentarz ariański	2. poł. XVIII w.
122.	Sterławki Szlacheckie	cmentarz ewangelicki	2. poł. XIX w.
123.	Sterławki Wielkie	plebania ewangelicka /obecnie kaplica/	1. poł. XIX w.
124.	Sterławki Wielkie	cmentarz parafialny rzym-kat. /dawny ewangelicki/	2. poł. XIX w.
125.	Sterławki Wielkie 21	szkoła	lata 20-te XX w.
126.	Sterławki Wielkie 3	dom	
127.	Sterławki Wielkie 18	dom	
128.	Sterławki Wielkie 29	dom	
129.	Sterławki Wielkie 39	dom	
130.	Sterławki Wielkie 41	dom	
131.	Sterławki Wielkie 42	dom	XIX/XX w.
132.	Sterławki Wielkie	zespół dworca przy linii kolejowej Etk-Korsze: - dworzec - magazyn – szalet - magazyn spedycji kolejowej	
133.	Sterławki Wielkie	młyn motorowy	
134.	Sterławki Wielkie	młyn elektryczny	
135.	Szymonka	plebania	
136.	Szymonka	pomnik ku czci poległych w trakcie I wojny światowej	po 1915
137.	Szymonka	cmentarz parafialny rzym-kat. /dawny ewangelicki/	po 1945
138.	Szymonka	cmentarz ewangelicki	koniec XIX w.

139.	Szymonka 11	dom	
140.	Szymonka 12	dom	
141.	Szymonka 13	dom	
142.	Szymonka 22	dom	
143.	Szymonka 39	dom	
144.	Szymonka	założenie zieleni – relikty	
145.	Tros	cmentarz ewangelicki	początek XX w.
146.	Wejdyki	cmentarz ewangelicki	2. poł. XIX w.
147.	Wejdyki 1	szkoła	
148.	Wejdyki 4	dom	
149.	Wejdyki	odcinek Giżyckiego Rejonu Umocnionego: - schrony bojowe	1936-1939
150.	Wejdyki Kolonia	cmentarz ewangelicki	ok. 1920
151.	Zielony Gaj	cmentarz ewangelicki	XIX/XX w.
152.	Zielony Gaj	most drogowy nad Kanałem Lelek	
153.	Zielony Gaj	Kanał Mioduński – Grupa Zielony Gaj Umocnienia Kanału Mioduńskiego (wysadzone): - stanowisko piechoty - bateria artyleryjska - przenośne stanowisko artyleryjskie	
154.	Zielony Gaj	Grupa Zielony Gaj Umocnienia Kanału Tałeckiego (wysadzone): - stanowisko piechoty - bateria artyleryjska	
155.	Zielony Gaj	Kanał Szymonecki – Grupa Szymonka Umocnienia Kanału Szymoneckiego (wysadzone): - stanowisko piechoty - bateria artyleryjska - przenośne stanowisko artyleryjskie	

4.3. Stanowiska archeologiczne

Na terenie miasta i gminy Ryn znajduje się 170 stanowisk archeologicznych w tym 3 wpisane do rejestru zabytków. Są to :

- kopiec strażniczy w Rynie, nr rejestru C-257 z dnia 11 grudnia 2002 r.,
- grodzisko obwałowane w miejscowości Jeziorko nr rejestru C-026 z dnia 28 listopada 1949 r.
- kopiec strażniczy w miejscowości Orło nr rejestru C-027 z dnia 28 listopada 1949 r,

Wśród pozostałych stanowisk archeologicznych dominują osady i ślady osadnictwa z różnych epok.

Tabela 3. Stanowiska archeologiczne w gminie Ryn

L.p.	Miejscowość	Nr obszaru AZP	Nr stanowiska na obszarze AZP	Funkcja – chronologia – kultura archeologiczna
1	Grzybowo	18-71	1	ślad osadnictwa, osada późnośredniowieczna
2	Grzybowo	18-71	2	ślad osadnictwa późnośredniowiecznego
3	Kronowo	18-71	3	ślad osadnictwa późnośredniowiecznego
4	Kronowo	18-71	4	ślad osadnictwa nowożytnego
5	Kronowo	18-71	5	ślad osadnictwa późnośredniowiecznego
6	Kronowo	18-71	6	osada późnośredniowieczna
7	Kronowo	18-71	7	ślad osadnictwa późnośredniowiecznego
8	Kronowo	18-71	8	ślad osadnictwa późnośredniowiecznego
9	Kronowo	18-71	9	osada późnośredniowieczna, nowożytna
10	Knis	19-71	1	kurhan, wczesna epoka żelaza
11	Sterławki Wielkie	19-71	4	ślad osadnictwa neolit, osada okresu wpływów rzymskich
12	Sterławki Wielkie	19-71	5	osada z epoki brązu, ślad osadnictwa wczesnośredniowiecznego
13	Sterławki Wielkie	19-71	6	ślad osadnictwa starożytnego
14	Sterławki Wielkie	19-71	7	osada starożytna
15	Sterławki Wielkie	19-71	8	cmentarzysko okresu wpływów rzymskich
16	Sterławki Wielkie	19-71	9	osada średniowieczna, nowożytna
17	Sterławki Wielkie	19-71	18	ślad osadnictwa średniowiecznego
18	Sterławki Wielkie	19-71	19	osada starożytna, ślad produkcji

				okresu wpływów rzymskich
19	Sterławki Wielkie	19-71	20	osada okresu wpływów rzymskich
20	Knis	19-71	21	śląd osadnictwa starożytnego
21	Knis	19-71	22	śląd osadnictwa starożytnego
22	Sterławki Wielkie	19-71	26	kurhan z epoki brązu
23	Sterławki Wielkie	19-71	27	znalezisko luźne okresu wpływów rzymskich
24	Sterławki Wielkie	19-71	28	znalezisko luźne z epoki brązu
25	Ryn	20-71	1	zamek, średniowieczny
26	Ryn	20-71	2	kościół średniowieczny
27	Ryn	20-71	3	miasto średniowieczne
28	Ryn	20-71	4	kopiec średniowieczny
29	Ryn	20-71	5	grodzisko wczesnośredniowieczne
30	Orło	20-71	6	grodzisko wczesnośredniowieczne
31	Orło	20-71	7	osada wczesnośredniowieczna
32	Orło	20-71	8	śląd produkcji wczesnośredniowiecznej
33	Knis	20-71	9	osada starożytna
34	Knis	20-71	10	osada nawodna wczesnej epoki żelaza
35	Knis	20-71	11	osada starożytna
36	Orło	20-71	12	śląd osadnictwa starożytnego, nowożytnego
37	Orło	20-71	13	śląd osadnictwa nowożytnego
38	Orło	20-71	14	śląd osadnictwa średniowiecznego
39	Tros	20-71	15	śląd osadnictwa starożytnego
40	Tros	20-71	16	śląd osadnictwa starożytnego, średniowiecznego
41	Ryn	20-71	17	śląd osadnictwa średniowiecznego, nowożytnego
42	Ryn	20-71	18	śląd osadnictwa nowożytnego
43	Ryn	20-71	19	śląd osadnictwa średniowiecznego
44	Ryn	20-71	20	śląd osadnictwa nowożytnego
45	Ryn	20-71	21	śląd osadnictwa wczesnośredniowiecznego, osada średniowieczna
46	Ryn	20-71	22	śląd osadnictwa nowożytnego

47	Ryn	20-71	23	śląd osadnictwa średniowiecznego, nowożytnego
48	Knis	20-71	24	śląd osadnictwa starożytnego
49	Knis	20-71	25	śląd osadnictwa starożytnego
50	Knis	20-71	26	śląd osadnictwa starożytnego
51	Knis	20-71	27	śląd osadnictwa starożytnego
52	Knis	20-71	28	śląd osadnictwa starożytnego
53	Knis	20-71	29	śląd osadnictwa starożytnego
54	Knis	20-71	30	śląd osadnictwa starożytnego
55	Knis	20-71	31	śląd osadnictwa starożytnego
56	Knis	20-71	32	osada z wczesnej epoki żelaza, śląd osadnictwa okresu wpływów rzymskich, nowożytnego
57	Knis	20-71	33	śląd osadnictwa nowożytnego
58	Knis	20-71	34	śląd osadnictwa neolit, wczesnośredniowiecznego, średniowiecznego
59	Knis	20-71	35	śląd osadnictwa starożytnego, wczesnośredniowiecznego, nowożytnego
60	Knis	20-71	36	śląd osadnictwa średniowiecznego, nowożytnego
61	Knis	20-71	37	śląd osadnictwa z wczesnej epoki żelaza, wczesnośredniowiecznego, średniowiecznego, nowożytnego
62	Knis	20-71	38	śląd osadnictwa starożytnego, nowożytnego
63	Knis	20-71	39	śląd osadnictwa wczesnośredniowiecznego, nowożytnego
64	Knis	20-71	40	śląd osadnictwa średniowiecznego
65	Knis	20-71	41	śląd osadnictwa średniowiecznego
66	Knis	20-71	42	śląd osadnictwa starożytnego
67	Knis	20-71	43	osada nowożytna
68	Knis	20-71	44	śląd osadnictwa starożytnego
69	Knis	20-71	45	śląd osadnictwa starożytnego, nowożytnego

70	Krzyżany	20-71	46	kopiec nowożytny
71	Krzyżany	20-71	47	śląd osadnictwa średniowiecznego, nowożytnego
72	Krzyżany	20-71	48	śląd osadnictwa średniowiecznego, nowożytnego
73	Tros	20-71	49	śląd osadnictwa nowożytnego
74	Knis	20-71	50	osada nawodna wczesnej epoki żelaza
75	Wejdyki	21-70	64	osada z epoki brązu, śląd osadnictwa nowożytnego
76	Wejdyki	21-70	67	osada z epoki brązu
77	Wejdyki	21-70	68	śląd osadnictwa okresu wpływów rzymskich, późnośredniowieczny
78	Ławki	21-71	1	smętarzysko okresu wpływów rzymskich
79	Ławki	21-71	2	smętarzysko średniowieczne
80	Rybical	21-71	3	osada okresu wpływów rzymskich, ślady osadnictwa wczesnośredniowiecznego, nowożytnego
81	Rybical	21-71	4	śląd osadnictwa starożytnego, ślady produkcji okresu wpływów rzymskich
82	Rybical	21-71	5	śląd osadnictwa nowożytnego
83	Rybical	21-71	6	śląd osadnictwa średniowiecznego, nowożytnego
84	Ławki	21-71	7	osada, śląd produkcji okresu wpływów rzymskich
85	Ławki	21-71	8	osada starożytna, śląd osadnictwa nowożytnego
85	Ławki	21-71	9	śląd osadnictwa starożytnego, śląd produkcji okresu wpływów rzymskich
87	Ławki	21-71	10	śląd osadnictwa starożytnego, nowożytnego śląd produkcji okresu wpływów rzymskich
88	Ławki	21-71	11	śląd osadnictwa wczesnośredniowiecznego
89	Ławki	21-71	12	osada wczesnej epoki żelaza, śląd osadnictwa nowożytnego

90	Ławki	21-71	13	ślad produkcji okresu wpływów rzymskich
91	Ławki	21-71	14	ślad produkcji okresu wpływów rzymskich
92	Ławki	21-71	15	ślad produkcji okresu wpływów rzymskich
93	Ławki	21-71	16	ślad produkcji okresu wpływów rzymskich
94	Ławki	21-71	17	ślad produkcji okresu wpływów rzymskich
95	Ławki	21-71	18	osada, ślad produkcji okresu wpływów rzymskich
96	Ławki	21-71	19	ślad osadnictwa nowożytnego
97	Ławki	21-71	20	ślad produkcji okresu wpływów rzymskich
98	Ławki	21-71	21	ślad osadnictwa okresu wpływów rzymskich
99	Ławki	21-71	22	ślad produkcji okresu wpływów rzymskich, ślad osadnictwa średniowiecznego
100	Ławki	21-71	23	ślad produkcji okresu wpływów rzymskich
101	Ławki	21-71	24	ślad osadnictwa średniowiecznego, nowożytnego
102	Ławki	21-71	25	osada średniowieczna
103	Wejdyki	21-71	26	ślad osadnictwa średniowiecznego, nowożytnego
104	Wejdyki	21-71	27	osada średniowieczna
105	Ławki	21-71	1	cmentarzysko okresu wpływów rzymskich
106	Szymonka	21-72	2	osada nawodna wczesnej epoki żelaza, wczesnośredniowieczna
107	Stara Rudówka	21-72	3	obozowisko paleolit/mezolit
108	Ławki	21-72	4	osada późnośredniowieczna, ślad osadnictwa nowożytnego
109	Ławki	21-72	5	ślad osadnictwa późnośredniowiecznego

110	Ławki	21-72	6	śląd osadnictwa neolit
111	Ławki	21-72	7	śląd osadnictwa neolit, wczesna epoka żelaza
112	Ławki	21-72	8	śląd osadnictwa starożytnego, późnośredniowiecznego
113	Ławki	21-72	9	śląd osadnictwa starożytnego, późnośredniowiecznego
114	Ławki	21-72	10	śląd osadnictwa neolit, nowożytnego
115	Ławki	21-72	11	śląd osadnictwa późnośredniowiecznego
116	Mioduńskie	21-72	12	śląd osadnictwa neolit
117	Mioduńskie	21-72	13	śląd osadnictwa nowożytnego
118	Mioduńskie	21-72	14	śląd osadnictwa neolit
119	Mioduńskie	21-72	15	śląd osadnictwa neolit
120	Mioduńskie	21-72	16	śląd osadnictwa wczesna epoka żelaza
121	Mioduńskie	21-72	17	śląd osadnictwa neolit
122	Mioduńskie	21-72	18	śląd osadnictwa późnośredniowiecznego
123	Mioduńskie	21-72	19	śląd osadnictwa późnośredniowiecznego, nowożytnego
124	Mioduńskie	21-72	20	śląd osadnictwa nowożytnego
125	Szymonka	21-72	21	osada okresu wpływów rzymskich, śląd osadnictwa starożytnego
126	Szymonka	21-72	22	śląd osadnictwa nowożytnego
127	Szymonka	21-72	23	obozowisko starożytne
128	Prażmowo	21-72	24	śląd osadnictwa neolit, wczesna epoka żelaza, osada późnośredniowieczna, nowożytna
129	Prażmowo	21-72	25	śląd osadnictwa neolit
130	Prażmowo	21-72	26	śląd osadnictwa późnośredniowiecznego
131	Prażmowo	21-72	27	śląd osadnictwa neolit
132	Stara Rudówka	21-72	28	osada okresu wpływów rzymskich
133	Stara Rudówka	21-72	29	osada wczesnej epoki żelaza, śląd osadnictwa nowożytnego

134	Stara Rudówka	21-72	30	śląd osadnictwa neolitu, wczesnej epoki żelaza, późnośredniowiecznego, nowożytnego
135	Prażmowo	21-72	31	śląd osadnictwa późnośredniowiecznego
136	Prażmowo	21-72	32	śląd osadnictwa nowożytnego
137	Prażmowo	21-72	33	śląd osadnictwa nowożytnego
138	Ławki	21-72	35	śląd osadnictwa neolitu, starożytnego
139	Ławki	21-72	36	osada nowożytna
140	Ławki	21-72	37	osada wczesna epoki żelaza, śląd osadnictwa nowożytnego
141	Ławki	21-72	38	osada wczesna epoki żelaza, śląd osadnictwa późnośredniowiecznego
142	Ławki	21-72	39	śląd osadnictwa nowożytnego
143	Ławki	21-72	40	śląd osadnictwa starożytnego, późnośredniowiecznego
144	Ławki	21-72	41	śląd osadnictwa wczesna epoka żelaza, późne średniowiecze
145	Ławki	21-72	42	osada wczesna epoki żelaza, śląd osadnictwa późnośredniowiecznego
146	Ławki	21-72	43	osada wczesna epoki żelaza
147	Ławki	21-72	44	osada wczesna epoki żelaza, śląd osadnictwa późnośredniowiecznego, nowożytnego
148	Ławki	21-72	45	osada wczesna epoki żelaza, śląd osadnictwa późnośredniowiecznego
149	Szymonka	21-72	46	śląd osadnictwa nowożytnego
150	Szymonka	21-72	47	śląd osadnictwa późnośredniowiecznego
151	Szymonka	21-72	48	śląd osadnictwa nowożytnego
152	Szymonka	21-72	49	śląd osadnictwa wczesnośredniowiecznego
153	Szymonka	21-72	50	śląd osadnictwa epoki brązu, wczesnośredniowiecznego
154	Szymonka	21-72	51	osada późnośredniowieczna
155	Szymonka	21-72	52	śląd osadnictwa okresu wpływów

				rzymskich, nowożytnego
156	Szymonka	21-72	53	śląd osadnictwa epoki brązu, nowożytnego
157	Prażmowo	21-73	57	śląd osadnictwa wczesnośredniowiecznego, kultura pruska
158	Prażmowo	21-73	58	śląd osadnictwa, epoka kamienia
159	Prażmowo	21-73	59	śląd osadnictwa mezolitu, wczesnośredniowiecznego
160	Prażmowo	21-73	60	śląd osadnictwa, wczesna epoka żelaza
161	Prażmowo	21-73	61	śląd osadnictwa średniowiecznego
162	Prażmowo	21-73	62	osada okresu wpływów rzymskich
163	Prażmowo	21-73	63	śląd osadnictwa, epoka kamienia
164	Skorupki	22-71	1	cmentarzysko, wczesna epoka żelaza
165	Skorupki	22-71	2	kurhan, wczesna epoka żelaza
166	Skorupki	22-71	3	cmentarzysko, okres wpływów rzymskich
167	Skorupki	22-71	21	śląd osadnictwa nowożytnego
168	Skorupki	22-71	22	osada średniowieczna
169	Skorupki	22-71	26	śląd osadnictwa nowożytnego
170	Skorupki	22-71	27	śląd osadnictwa nowożytnego

Stanowiska archeologiczne podlegają ochronie, a wszelkie prace należy poprzedzić badaniami archeologicznymi lub prowadzić pod nadzorem archeologicznym, na które należy uzyskać pozwolenie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Dodatkowo wszystkie wykopy ziemne w strefie brzegowej jezior i cieków wodnych na terenie gminy również wymagają nadzoru archeologicznego.

5. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

Zgodnie z decyzją nr 45 Ministra Infrastruktury z dnia 17 grudnia 2009 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe jako terenów zamkniętych (Dz. U. Min. Infrastruktury z 2009 r., Nr 14 poz. 51 z późn. zm.) na terenie gminy Ryn w miejscowości Sterławki Wielkie (dz. nr 590) wskazuje się tereny zamknięte związane z przebiegiem linii kolejowej Nr 38.

6. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

W granicach gminy miasta i gminy Ryn obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny mogą być wyznaczone w n/w złożach, o ile wymagać tego będą przepisy prawa geologicznego i górniczego z tytułu warunków eksploatacji złóż.

Tabela 4. Złóża piasków i żwirów na terenie gminy Ryn

L.p.	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby w tys. ton		Wydobycie	Organ koncesyjny
			Geologiczne bilansowe	Przemysłowe		
1	Knis	Zaniechano wydobyć ze złoża	2781	Brak danych	Brak danych	Brak danych
2	Knis I	Złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych
3	Knis II	Złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych
4.	Rybical	Złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo	64	Brak danych	Brak danych	Brak danych
5	Kronowo	Zaniechano wydobyć ze złoża	404	Brak danych	Brak danych	Brak danych
6	Ryn	Zaniechano wydobyć ze złoża	23	Brak danych	Brak danych	Brak danych
7	Ryn II	Złoże eksploatacyjne	115	Brak danych	115	Starosta Giżycki
8	Ryn III	Złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo	514/107	Brak danych	Brak danych	Starosta Giżycki
9	Rynie	Brak danych	992,5	Brak danych	Brak danych	Brak danych

Na terenach eksploatacji kruszywa należy wykluczać działania skutkujące obniżeniem zwierciadła wód gruntowych, a trasy wywozu surowca powinny omijać tereny zabudowy mieszkaniowej.

7. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami Ustawy o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. z 1999 r. Nr 41, poz. 412 z późn. zm.)

Na obszarze gminy nie występują pomniki zagłady i ich strefy ochronne w rozumieniu przepisów Ustawy o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady.

8. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Kształtowanie leśnej i rolniczej przestrzeni produkcyjnej powinno odbywać się z należytą uwagą. Gmina charakteryzuje się bowiem niedużym udziałem gruntów leśnych, które stanowią 25,5% jej powierzchni.

W obszarach leśnych w gminie zagospodarowanie terenu odbywa się na podstawie przepisów ustawy o lasach. Na zalesienia gruntów rolnych należy przeznaczyć tereny w obszarze gminy, wnioskowane przez ich właścicieli w trybie przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 października 2004 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na zalesianie gruntów rolnych objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz.U. z 2004 r. Nr 236, poz. 2362), o ile zalesienia w/w terenów nie są sprzeczne z przepisami o lasach.

Do zalesienia zaleca się przeznaczyć nieurodzajne gleby użytków rolnych, na których ze względu na niekorzystne uwarunkowania przyrodnicze oraz erozję, produkcja rolnicza jest nieopłacalna, położone w bezpośrednim sąsiedztwie lasów, jezior i cieków wodnych, co dodatkowo pomoże w zachowaniu naturalnych ciągów ekologicznych. Na terenie gminy takie obszary nie występują. Zalesienia wskazane byłyby również na terenach o niekorzystnych warunkach przyrodniczo-terytorialnych. Grupa ta obejmuje gleby uprawne o utrudnionych dojazdach lub utrudnionej uprawie mechanicznej.

Dla przeznaczenia terenów rolnych na cele zalesień może mieć zastosowanie tryb decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w rozumieniu przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w związku z przepisami o lasach.

Grunty orne na terenie gminy zajmują 63,54% powierzchni ogólnej użytków rolnych. Nieracjonalne i nieuzasadnione przeznaczanie terenów rolnych pod zalesienia w znacznym stopniu ograniczy produkcyjną przestrzeń rolniczą.

W odniesieniu do przestrzeni rolniczej postuluje się o utrzymanie dotychczasowych kierunków użytkowania:

- grunty orne - rolnicze wykorzystanie nastawione na uprawy zbożowe,
- łąki i pastwiska - rolnicze wykorzystanie – pozyskiwanie surowców roślinnych dla hodowli zwierzęcej, wypas zwierząt.

W zestawieniu ze sprzyjającymi warunkami klimatycznymi i stosunkowo dobrymi glebami, uwarunkowania do rozwoju rolnictwa w gminie uznać można za korzystne.

W obecnych czasach coraz większą rolę przywiązuje się do rolnictwa ekologicznego. Gmina Ryn posiada duże predyspozycje dla rozwoju rolnictwa ekologicznego.

9. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych

9.1. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią

W granicach administracyjnych gminy i miasta Ryn nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodziowego.

9.2. Obszary osuwania się mas ziemnych

W granicach administracyjnych gminy i miasta Ryn nie występują obszary osuwania się mas ziemnych.

10. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym opracowane zostały w oparciu o Plan Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Ryn.

Realizacja inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym określonych w studium stanowi zadania własne gminy. Zadania te powinny być finansowane ze środków budżetu gminy. Do zadań tych należą m.in.:

- budowa i przebudowa kanalizacji deszczowej;
- budowa przydomowych oczyszczalni ścieków;
- rekultywacja jezior i odbudowa różnorodności gatunkowej ryb;
- budowa szlaków rowerowych;
- modernizacja, rozbudowa i budowa obiektów sportowych oraz miejsc wypoczynku i rekreacji – Park wypoczynku i rekreacji w Rynie, Centrum Sportów i Rekreacji w Rynie, Ryńskie Centrum Żeglarstwa, wioska krzyżacka;
- budowa i modernizacja świetlic wiejskich;
- rewitalizacja oraz termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej;
- przebudowa dróg gminnych oraz realizacja infrastruktury komunikacyjnej – miejsc postojowych;
- oznakowanie zabytków.

11. Obszary, dla których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

11.1. Zadania rządowe stanowiące inwestycje ponadlokalnych celów publicznych

Na terenie gminy i miasta Ryn zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego nie przewiduje się realizacji zadań rządowych.

Niezależnie od powyższego w granicach gminy wyróżnia się inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym:

- regulacja gospodarki wodno – ściekowej w gminach Regionu Wielkich Jezior Mazurskich,
- zwiększenie lesistości poprzez zalesienie gruntów o ogólnej powierzchni ok. 50 tys. ha w województwie - „Krajowy Program Zwiększania Lesistości”
- budowa energetycznego układu przesyłowego linii jednotorowej 400 kV Elk- Mątki.

Ponadto w wyniku przeprowadzonych przez zarządcę drogi studiów techniczno-ekonomiczno-środowiskowych w granicach gminy wyznaczono przebieg wariantowy drogi krajowej nr 16.

11.2. Zadania ponadlokalnych celów publicznych o znaczeniu wojewódzkim

Zadania ponadlokalnych celów publicznych o znaczeniu wojewódzkim umieszczone zostały w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko – mazurskiego oraz w Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko – Mazurskiego. Są to:

- przebudowa drogi krajowej nr 59 Mrągowo – Giżycko do parametrów technicznych klasy G wraz z budową obejścia miasta Ryn,
- przebudowa drogi wojewódzkiej nr 592 Korsze – Giżycko do parametrów technicznych klasy G,
- przebudowa linii kolejowej Białystok - Korsze, umożliwiająca rozwijanie prędkości 120km/h wraz z elektryfikacją odcinka Elk – Korsze,
- budowa wydzielonych dróg rowerowych poza układem drogowym,
- realizacja programu ochrony Wielkich Jezior Mazurskich w celu zahamowania biodegradacji jezior,
- poszerzenie rozpoznania dorobku kulturowego na terenie województwa i uporządkowanie ewidencji.

11.3. Zadania ponadlokalnych celów publicznych o znaczeniu powiatowym

Zadania ponadlokalnych celów publicznych o znaczeniu powiatowym ujęte w Planie Rozwoju Lokalnego Powiatu Giżyckiego oraz Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Powiatu Giżyckiego:

- przebudowa dróg powiatowych i mostów,
- budowa wielofunkcyjnej infrastruktury sportowo – rekreacyjnej Powiatowego Centrum Sportowo – Rekreacyjnego.

12. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

12.1. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych

Na terenie gminy nie występują obszary, dla których wymagane jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych.

12.2. Obszary wymagające przeprowadzania scaleń i podziału nieruchomości

Na terenie gminy i miasta Ryn nie wyznacza się obszarów wymagających scaleń i podziału nieruchomości.

12.3. Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²

Na terenie miasta Ryn istnieje jeden obiekt handlowy o powierzchni sprzedaży przekraczającej 2000 m² przy ul. Partyzantów. Planowana jest również budowa obiektu handlowego przy ul. Zielonej.

12.4. Obszary przestrzeni publicznej

W celu kształtowania struktur funkcjonalno-przestrzennych na terenie miasta wyznacza się obszary przestrzeni publicznej – obejmujące place oraz ogólnodostępne plaże i promenady, które zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym są obszarem o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, poprawy jakości życia i sprzyjania nawiązywania kontaktów społecznych. W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego proponuje się wyznaczać kolejne, lokalne obszary przestrzeni publicznej, w obejmujące w szczególności zieleń urządzoną oraz tereny dróg i ciągów pieszo-jezdnych, zgodnie z uwarunkowaniami i potrzebami ich tworzenia.

12.5. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Ze względu na ochronę ładu przestrzennego oraz jakości życia mieszkańców gminy wskazuje się następujące obszary do objęcia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego:

- Grzybowo,
- Głąbowo,
- Wejdyki,
- Rybicał,
- Mrówki,
- Skorupki,
- Ławki,

- Szymonka,
- obszar nad Kanałem Tałckim,
- obszar w pobliżu drogi nr 642, nad Jeziorem Kotek Wielki,
- obszar nad Jeziorem Szymoneckim ciągnący się od miejscowości Szymonka przez Prażmowo do granicy gminy,
- w miejscowości Ryn są to obszary przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jedno- i wielorodzinną, zabudowę rekreacji indywidualnej, zabudowę mieszkaniowo – usługową, usługi turystyki, sportu i rekreacji, a także towarzyszące im tereny zieleni.

13. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji

Do obszarów wymagających rekultywacji zalicza się zlokalizowane w granicach miasta teren poeksploatacyjny niedaleko Jeziora Ołów oraz teren nieczynnej oczyszczalni ścieków.

Jako obszar wymagający rehabilitacji uznaje się teren nieczynnego cmentarza ewangelickiego zlokalizowanego w północnej części miasta.

14. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej

14.1. Układ drogowy

W kategoriach administracyjnych układ komunikacji drogowej w obszarze gminy i miasta Ryn tworzą drogi: krajowa, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

W celu zapewnienia odpowiedniego funkcjonowania gminnej sieci drogowej zaproponowano przebieg obwodnicy miejscowości: Ryn, Skop oraz Tros.

W studium przyjęto funkcjonalny podział układu drogowego na nadrzędny, podstawowy i uzupełniający.

Parametry poszczególnych ciągów komunikacyjnych, w szczególności w zakresie szerokości w liniach rozgraniczających, należy określić w zależności od przyjętej klasy technicznej drogi zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie.

14.1.1. Układ komunikacyjny nadrzędny

- **droga krajowa nr 59** (Giżycko – Ryn – Mrągowo – Stare Kiełbonki – Rozogi), klasy technicznej GP. Droga ta stanowi podstawowe połączenie komunikacyjne gminy z

sąsiednimi gminami oraz najbliższymi miastami m.in. z miastem Giżycko i z miastem Mrągowo;

- **droga krajowa nr 16** – przebieg wariantowy zgodnie ze studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowym wykonanym przez zarządcę drogi, projektowana klasa techniczna GP, docelowa klasa S - zgodnie z „Koncepcją zagospodarowania przestrzennego kraju 2030”;

– **droga wojewódzka nr 592** (Bartoszyce – Kętrzyn – Sterławki Wielkie – Giżycko), klasy technicznej G;

– **droga wojewódzka nr 642** (Sterławki Wielkie – Ryn – Woźnice), klasy technicznej Z;

– **droga wojewódzka nr 643** (Wilkasy – Kozin – dr krajowa 16), klasy technicznej Z.

14.1.2. Układ komunikacyjny podstawowy

– **droga powiatowa nr 1616 N** (Ryn – Słabowo – dr powiatowa 1618 N), klasy technicznej Z;

– **droga powiatowa nr 1726 N** (Ryn – Stara Rudówka- dr wojewódzka 643), klasy technicznej Z;

– **droga powiatowa nr 1733 N** (Kętrzyn – Nakomiady – Ryn), klasy technicznej Z;

– **droga powiatowa nr 1728 N** (dr powiatowa 1729 N – Kronowo – dr wojewódzka 592 – Jeziorko – dr krajowa 59), klasy technicznej L;

Powyższe drogi mają znaczenie ponadlokalne, ponieważ łączą gminę z zewnętrznym układem komunikacyjnym. Postuluje się przebudowę i doprowadzenie dróg do klas technicznych o wyższych kategoriach.

14.1.3. Układ komunikacyjny uzupełniający

Na układ uzupełniający składają się pozostałe drogi powiatowe oraz drogi gminne, które zapewniają obsługę poszczególnych miejscowości gminy. W ramach tego układu znajdują się również drogi dojazdowe do gruntów rolnych i leśnych oraz ośrodków turystycznych.

W zakresie układu komunikacyjnego postuluje się przebudowę większości odcinków dróg powiatowych i gminnych, które znajdują się w złym stanie technicznym.

14.2. Układ kolejowy

Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego zakłada się elektryfikację odcinka Korsze – Ełk oraz przebudowę linii Białystok – Korsze w celu rozwinięcia prędkości kolei do 120 km/h.

14.3. Trasy rowerowe

Przez Ryn przebiegają dwie międzyregionalne trasy rowerowe:

- Trasa Ruciane Nida - Mikołajki – Ryn – Giżycko wiążąca ze sobą trasy międzynarodowe wzdłuż Wielkich Jezior Mazurskich;
- Trasa Mrągowo – Ryn wiążąca dwa ważne ośrodki turystyczne w rejonie Pojezierza Mrągowskiego i Wielkich Jezior Mazurskich.

Przez Ryn przebiegają trzy trasy rowerowe o znaczeniu lokalnym:

- Trasa grodzisk staropruskich o długości 30 km leżąca w całości na terenie gminy Ryn. Trasa przebiega przez Ryn – Tros – Jezioro – Sterławki Małe – Sterławki Wielkie – Orło – Głębowo – Ryn;
- Trasa zamków i rezydencji o długości 87 km zaczynająca się w Giżycku i biegnąca dalej przez miejscowości: Tros – Ryn – Salpik – Nakomiady – Kętrzyn – Gierłoż – Dłużec – Radziejewo – Pilwa – Doba – Kamionki – Giżycko;
- Trasa Ziemi Giżyckiej o długości 140 km przebiegająca przez: Giżycko – Sulimy – Pieczonki – Sołdany – Krukłanki – Wydminy – Lipińskie – Miłki – Paprotki – Górkło – Szymonka – Ławki – Skorupki – Rybical – Ryn – Knis – Salpik – Nakomiady – Owczarnia – Pożarki – Kronowo – Bogacko – Giżycko.

Planowana jest również budowa ścieżek rowerowo-spacerowych nad jeziorami Ołów i Ryńskim oraz w okolicy wsi Wejdyki.

14.4. Szlaki żeglowne

Gmina Ryn znajduje się na szlaku żeglownym Wielkich Jezior Mazurskich. Przez gminę przebiegają trasy: Mikołajki – Ryn oraz Giżycko – Mikołajki. Są one wykorzystywane sezonowo do turystyki wodnej.

14.5. Infrastruktura techniczna

14.5.1. Gospodarka wodno – ściekowa

W związku z tym, że rozwój sieci wodnej i kanalizacyjnej prowadzi do polepszenia standardu życia mieszkańców gminy miejsko - wiejskiej Ryn, priorytetowym działaniem będzie dalsza rozbudowa i zapewnienie sprawnego działania zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej funkcjonującej w granicach aglomeracji wyznaczonej pierwotnie Rozporządzeniem Nr 7 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 11 stycznia 2006 r. (Dz. U. Nr 12, poz. 310 z późn. zmianami) a obecnie podtrzymanej przez Uchwałę Nr XLI/802/10 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 29 czerwca 2010 r.

Zasoby wody z otworów studziennych w Rynie zaspokajają istniejące zapotrzebowanie na wodę w gminie. Poza ujęciem w Rynie na terenie gminy zlokalizowane są również trzy inne ujęcia komunalne w miejscowościach Ławki, Wejdyki i Orle, których eksploatacja została zaniechana.

Gmina zamierza doprowadzić sieć wodociągową do jak największej liczby budynków mieszkalnych i gospodarstw wiejskich. Ma to na celu poprawę jakości życia mieszkańców gminy oraz stworzenie lepszych warunków dla rozwoju działalności gospodarczej (np. agroturystyki). Dodatkowym zadaniem jest przebudowa już istniejących ujęć, niezbędna jest także systematyczna kontrola stanu technicznego urządzeń wchodzących w skład systemów zaopatrzenia w wodę (przewody przesyłowe, sieć rozdzielcza, zbiorniki wyrównawcze itp.) oraz ilości dostarczanej wody do sieci w celu ograniczenia strat wody.

Wyklucza się stosowanie indywidualnych rozwiązań zastępczych w postaci awaryjnych ujęć wody (studnie kopane) na potrzeby awaryjnego zaopatrzenia ludności w wodę.

Kanalizacją powinny zostać objęte w szczególności, nowe tereny budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego i jednorodzinne, obszary zabudowy zwartej i skupionej, szkół, przedszkoli, ośrodków zdrowia, tereny przemysłowe i usługowe.

Warunki, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, w tym najwyższe dopuszczalne wartości zanieczyszczeń, oraz warunki, jakie należy spełnić w celu rolniczego wykorzystania ścieków określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2006 r. Nr 137, poz. 984). W celu zachowania czystości wód podziemnych na obszarze zbiorników wód użytkowych bez izolacji od powierzchni terenu wprowadza się zakaz przechowywania paliw, smarów i innych substancji mogących je zanieczyścić. W

miejscach uzupełniania paliw i wymiany smarów należy zabezpieczyć grunt przed przeciekaniem produktów ropopochodnych.

Sieć kanalizacji deszczowej również wymaga rozbudowy, ponieważ istniejący odcinek o długości 2,5 km nie zabezpiecza potrzeby odprowadzania tych wód.

14.5.2. Gospodarka odpadami

Gmina miejsko – wiejska Ryn nie posiada własnego składowiska odpadów. Obecnie odpady wywożone są za pomocą firm świadczących usługi transportowe do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Spytkowie, okolice Giżycka. Poprzednie składowisko gminne w m. Knis zostało poddane rekultywacji.

14.5.3. Elektroenergetyka

Gmina Ryn zasilana jest w energię elektryczną za pomocą punktów tj. Główny Punkt Zasilający 110/15 kV, zasilany linią napowietrzną 110 kV Mrągowo - Mikołajki oraz Główny Punkt Zasilający 110/15 kV Giżycko, zasilany linią napowietrzną 110 kV Wydminy – Giżycko – Kętrzyn.

Przebiegająca przez teren gminy linia 110 kV jest źródłem pola elektromagnetycznego, dlatego też obiekty budowlane przeznaczone na stały pobyt ludzi i zwierząt należy lokalizować w odległości poziomej min. 20 m od osi linii. Odległość ta może ulec zmniejszeniu, w przypadku gdy dopuszczalne wartości pola elektromagnetycznego zostaną dotrzymane. Jest to warunek wymagający potwierdzenia szczegółowymi obliczeniami i pomiarami kontrolnymi. Decyzję lokalizacyjną, przy zmniejszeniu podanych wcześniej odległości, wydaje organ administracyjny stopnia wojewódzkiego w porozumieniu z inspektorem sanitarnym.

Należy przewidzieć zasilanie projektowanych obiektów w energię elektryczną, rezerwując tereny pod projektowane linie elektroenergetyczne i stacje transformatorowe 15/0,4 kV. Szczegółowe dane dotyczące ilości i rodzaju urządzeń elektroenergetycznych niezbędnych do zasilania zostaną określone w warunkach przyłączenia, które będą wydawane podmiotom ubiegającym się o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej.

Ponadto na terenie gminy planowany jest energetyczny układ przesyłowy linii jednotorowej 400 kV Ełk – Mątki. Ze względu na to, że będzie ona oddziaływać na środowisko, na obszarze ograniczonego użytkowania (pas szerokości 40 m po obu stronach osi linii) zabronione jest lokalizowanie budynków przeznaczonych na stały pobyt ludzi. Dopuszcza się okresowe (do 8 godz./dobę) przebywanie ludności związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, turystycznej i rekreacyjnej.

14.5.4. Gazyfikacja

Na terenie miasta i gminy zlokalizowana jest sieć gazowa wysokiego ciśnienia w której skład wchodzi gazociągi wysokiego ciśnienia:

- DN 125 PN 6,3 MPa relacji Mrągowo – Giżycko, rok budowy – 1977 r.;
- DN 50 PN 6,3 MPa zasilający stację redukcyjno-pomiarową wysokiego ciśnienia Ryn, rok budowy – 1977 r.;
- DN 65 zasilający stację redukcyjno-pomiarową wysokiego ciśnienia Monetki, rok budowy – 1980 r.;
- DN 100 relacji Ryn-Mikołajki, rok budowy – 1989 r.

Redukcja ciśnienia gazu następuje w dwóch stacjach redukcyjno-pomiarowych wysokiego ciśnienia:

- Ryn (działka nr ewid. 5/1); przepustowość $Q=600\text{m}^3/\text{h}$; rok budowy – 1977 r. (modernizacja w 2000 r.);
- Monetki; przepustowość $Q=300\text{m}^3/\text{h}$; rok budowy – 1980 r.

Dalsze rozprowadzenie gazu ziemnego do poszczególnych terenów następuje po kolejnej redukcji ciśnienia w stacji redukcyjnej zlokalizowanej w Rynie (działka nr ewid. 1/1); przepustowość $Q=600\text{m}^3/\text{h}$; rok budowy – 1978 r. (modernizacja w 1998 r.) za pośrednictwem sieci średniego i niskiego ciśnienia.

Dla wskazanej sieci gazowej w celu zapobieżenia działalności mogącej mieć negatywny wpływ na trwałość i prawidłowe użytkowanie gazociągów należy zachować:

- w przypadku gazociągów - strefy kontrolowane, których zasięg określa Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz. U. z 2013 r. poz. 640).

W strefach kontrolowanych określonych w/w przepisami nie należy wznosić obiektów budowlanych, urządzać składów i magazynów oraz podejmować działań mogących spowodować uszkodzenia gazociągu podczas jego użytkowania. Wszelkie prace w granicach stref mogą być prowadzone tylko po wcześniejszym uzgodnieniu sposobu ich wykonywania z właściwym operatorem sieci gazowej.

- w przypadku stacji redukcyjno-pomiarowych – odległości podstawowe obiektów terenowych od stacji zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 14 listopada 1995 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe (Dz. U. z 1995 r. Nr 139, poz. 186).

14.5.5. Telekomunikacja

Na terenie miasta i gminy zlokalizowana jest sieć teleinformatyczna działająca w oparciu o kablową infrastrukturę podziemną i napowietrzną oraz systemy telefonii komórkowej.

Obecnie na terenie miasta i gminy Ryn znajdują się trzy wieże telekomunikacyjne, a planowana jest budowa czwartej.

IV. Podsumowanie

1. Objaśnienie zmian w nowym opracowaniu w stosunku do poprzedniej edycji studium

Niniejsza edycja studium uwzględnia pod względem kształtu i schematu ustalenia studium przyjętego w 2010 r. Bez zmian pozostaje układ tekstu oraz podział na rysunki. Zgodnie z uchwałą intencyjną (nr XXXI/269/13 Rady Miejskiej w Rynie z dnia 28 sierpnia 2013 roku) korekcie poddano jedynie ustalenia dotyczące zagospodarowania i przeznaczenia terenów w granicach Miasta.

Ustalenia dotyczące obszaru gminy uzupełniono o następujące elementy:

- rezerwat przyrody „Ptasia Wyspa”,
- obszar chronionego krajobrazu „Krzyżany”,
- udokumentowane złoża kopalin,
- miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego,
- teren zamknięty,
- droga krajowa nr 16 – przebieg wariantowych,
- aglomeracja,
- obiekty wskazane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,

które nie występowały w momencie przyjmowania studium w 2010 r. i są wynikiem aktów prawa miejscowego lub opracowań podejmowanych na szczeblu wojewódzkim. Gmina, jako jednostka samorządu terytorialnego, nie ma znaczącego wpływu na ich przyjmowanie jednak jest zobowiązana do ich uwzględnienia zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r., poz. 647 z późn. zm.) lub treścią przepisów odrębnych.

Ponadto zgodnie z uzasadnieniem uchwały intencyjnej zweryfikowano ustalenia studium pod względem aktualności po jego opracowaniu w roku 2010 oraz skorygowano błędy redakcyjne i nieaktualne podstawy prawne.

2. Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego

Przy opracowaniu zmiany Studium kierowano się kryteriami wynikającymi ze stanu istniejącego, szeregu uwarunkowań, w tym przepisów odrębnych - szczególnie w zakresie ochrony środowiska, ochrony przyrody, dóbr kultury, ochrony kompleksów gleb oraz zapewnieniem bezpieczeństwa mieszkańców w związku z ograniczeniami wynikającymi m.in. z lokalizacji na obszarze gminy dróg o znaczeniu ponadlokalnym. Rozstrzygnięcia planistyczne nastąpiły przede wszystkim przy uwzględnieniu wymogów ładu przestrzennego i zapewnienia zrównoważonego rozwoju. Oznacza to, że tereny budowlane wyznaczone zostały przy zachowaniu wartości środowiska, przyrody, środowiska kulturowego, a przede wszystkim walorów krajobrazowych. Przy sporządzaniu zmiany Studium uwzględniono w maksymalnym stopniu dotychczasową politykę przestrzenną wynikającą z opracowań planistycznych.

Jako zasadę przyjęto ochronę i rozwój oraz przekształcenia i intensyfikację istniejących walorów i zjawisk. Jako wartości rozwojowe wprowadza się: stopniowe przekształcanie rozproszonej zabudowy w zwarte zespoły, wspieranie różnych form aktywności gospodarczej wspomagające rozwój społeczno-gospodarczy oraz uaktywnienie gospodarcze wyznaczonych terenów mieszkaniowo-usługowych. Realizacja zadań powinna obejmować różne perspektywy czasowe, niejednokrotnie determinowane czynnikami będącymi poza władzą samorządu gminy.

Koncepcja zawarta w zmianie „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Miasta i Gminy Ryn” wskazuje na wzrost aktywności gospodarczej, dostosowanej do zmiennych uwarunkowań i potrzeb, a jednocześnie chroni i rozwija istniejące walory przyrodniczo-kulturowe i wskazuje możliwość polepszenia warunków życia jej mieszkańców oraz podnoszenia rangi gminy w strukturze powiatu.

3. Interpretacja zapisów i ustaleń studium

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r. poz. 647 z późn. zm.) studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie jest aktem prawa miejscowego, lecz jedynie dokumentem określającym politykę przestrzenną gminy. Jednocześnie ustalenia zawarte w studium są wiążące dla organów gminy sporządzających plany miejscowe.

Ustalenia zawarte w tekście i załącznikach graficznych studium wyrażają jedynie kierunki zagospodarowania przestrzennego obszaru, nie są zaś ścisłym przesądzeniem o formie i granicach zainwestowania i użytkowania terenów. Ostateczne uściślenie granic terenów winno być dokonywane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,

Określenia dotyczące formy użytkowania terenów dotyczą podstawowych i uzupełniających lub towarzyszących rodzajów zabudowy. Na terenach tych mogą być realizowane także inne formy zabudowy, pod warunkiem nie pozostawania w sprzeczności z formami określonymi w studium.

Przy opracowywaniu planów miejscowych w ramach terenów przeznaczonych pod zabudowę należy przewidzieć zieleń publiczną i tereny rekreacji (skwery, parki, place zabaw) stwarzające warunki do wypoczynku i jednocześnie stanowiące o estetyce danego terenu.

Zagospodarując każdy z określonych terenów należy dążyć do uzupełnienia istniejącej struktury, poprzez wypełnianie luk w pasmach zabudowy, porządkowania przestrzeni oraz tworzenia lokalnych wnętrz urbanistycznych, przy czym nowa zabudowa powinna stanowić uzupełnienie istniejącej struktury i nawiązywać do jej charakteru.

Niezależnie od określonego przeznaczenia, w każdym z terenów uwzględniając przepisy odrębne dopuszcza się:

- rozbudowę, nadbudowę i przebudowę istniejących obiektów zabudowy mieszkaniowej i usługowej nie ujętych w ramach wskazanego przeznaczenia,
- lokalizację urządzeń budowlanych umożliwiających użytkowanie obiektów budowlanych zgodnie z ich przeznaczeniem,
- budowę, rozbudowę i przebudowę budynków gospodarczych i inwentarskich w istniejących siedliskach rolniczych zakwalifikowanych do innej kategorii przeznaczenia niż tereny zabudowy zagrodowej,
- uzupełnienie określonego przeznaczenia o istniejące na danym terenie obiekty i zasady zagospodarowania, których na etapie sporządzania studium ze względu na skalę opracowania nie zostały uwzględnione.

Poza drogami wskazanymi na załączniku graficznym studium, w zależności od potrzeb społeczności lokalnej, możliwa jest realizacja nowych ciągów komunikacyjnych, których przebieg zostanie ustalony w drodze decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej lub w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Ponadto dopuszcza się wydzielenie

Wskaźniki zagospodarowania należy traktować jako wielkości wyjściowe. Dopuszcza się ich zmianę, w szczególności w odniesieniu do terenów istniejącej zabudowy, gdzie uwarunkowania przestrzenne uniemożliwiałyby zagospodarowanie zgodne z przyjętymi w wartościach.

4. Uzasadnienie przyjętych rozwiązań i synteza ustaleń projektu zmiany studium

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy to opracowanie strategiczne dla rozwoju przestrzennego miasta i gminy Ryn. Mimo, że nie ma ono rangi prawa miejscowego, to jednak stanowi oś systemu planowania przestrzennego na poziomie gminy.

W opracowanym dokumencie znalazły się informacje wynikające z:

- rozpoznania aktualnej sytuacji przestrzennej oraz istniejących uwarunkowań i problemów związanych z jego rozwojem,
- sformułowania kierunków rozwoju i zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy, a także podstawowych zasad polityki przestrzennej i zasad ochrony interesu publicznego,
- konieczności integrowania polityki przestrzennej państwa z interesami lokalnych samorządów, a także wpływanie na formułowanie zadań rządowych, wojewódzkich i powiatowych, związanych z priorytetami rozwoju gminy,
- zbiorów informacji stwarzających warunki dla promocji przestrzennych walorów gminy w celu lokowania działalności związanej z preferowanymi formami aktywności gospodarczej i społecznej.

Podczas kolejnych etapów realizacji procedury planistycznej analizie poddane zostały istniejące opracowania dotyczące zagospodarowania przestrzennego oraz wnioski złożone przez zainteresowanych. W ten sposób określono potrzeby i aspiracje społeczeństwa, władz i przedsiębiorców, a także zjawiska wpływające na samą przestrzeń gminy.

Zebrane informacje posłużyły do przeprowadzenia analizy pod kątem możliwości kształtowania przestrzeni, a uzyskane wyniki przeprowadzonych badań stanowiły bazę do określenia kierunków rozwoju gminy oraz rozpoznania jej predyspozycji i możliwości z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Realizacja ustaleń studium opiera się przede wszystkim na:

- stymulowaniu rozwoju w obszarze miasta,
- inspirowaniu i realizowaniu programów zmierzających do poprawy jakości życia mieszkańców,
- tworzeniu infrastruktury dla istniejących i planowanych inwestycji,
- analizie i kontrolowaniu stopnia wykorzystania gruntów.

Wyznaczone tereny inwestycyjne w pełni zabezpieczają potrzeby w zakresie terenów budownictwa mieszkaniowego, działalności usługowej i gospodarczej na najbliższy okres, przy jednoczesnym zachowaniu w stanie nienaruszonym walorów środowiska.

Spis tabel

Tabela 1.	Rejestr Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków
Tabela 2.	Obiekty wskazane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków
Tabela 3.	Stanowiska archeologiczne w gminie Ryn
Tabela 4.	Złoża piasków i żwirów na terenie gminy Ryn